

Kulturella och Kreativa Näringar (KKN)

En översikt över aktörer och begrepp som
berörs av regeringens satsning på KKN

FRAMTAGEN AV STEFAN MOBERG VÅREN 2011, PÅ UPPDRAG AV KLYS

KLYS

Innehåll

- 3 Förord och sammanfattning**
  - Regeringens Handlingsplan
  - De 73 miljonerna
  - Kulturella och Kreativa Näringar?
  - Samverkansmodellen
- 8 Aktörerna i en mening**
- 9 Statliga verk och myndigheter**
  - Tillväxtverket
  - Vinnova
  - Tillväxtanalys
  - Kulturrådet
  - Konstnärsnämnden
  - Kulturanalys
  - Svenska Institutet
- 16 Statliga kommittéer och råd**
  - Kulturbryggan
  - Rådet för Kulturella och Kreativa Näringar
- 18 Statliga bolag**
  - ALMI Företagspartner
  - Exportrådet
- 20 Regioner och landsting**
- 21 Nätverk, bransch- och intresseorganisationer**
  - SKL
  - Generator
  - Trygghetsrådet TRS
  - Kultur och Näringsliv
  - Musiksverige
  - Kulturskaparna
  - Cooppanion
  - SVID
  - Svensk Form
- 30 Regionala/kommunala projekt och verksamheter**
  - Creative Stockholm
- 36 Övriga lokala verksamheter**
  - Krenova
  - Transit Kulturinkubator
  - SITE
  - Innovativ Kultur
  - ADA
- 38 Privata aktörer – konsultbolag etc.**
  - Intercult
  - TYP
  - Volante
  - Innovation Impact
- 42 Högskolor**
- 43 Webbplatser**
  - Verksamt.se
  - SvartaLådan Bizznizz
- 45 KLYS**
- 46 KLYS Medlemsorganisationer**
- 48 KLYS arbetsgrupp för Kulturella och Kreativa Näringar**
- 49 Inkubatorer**
- 50 Kontaktuppgifter till kartläggningens aktörer**
- 53 Regionala förbund och kontaktpersoner beträffande KKN**
- 54 Kontaktpersoner avseende arbetet med KKN i varje region**

Förord och sammanfattning

På de första sidorna i denna kartläggning presenteras inledningsvis en kort bakgrund till kartläggningen och en sammanfattning av arbetet. Därefter följer bakgrundsinformation, som har betydelse för förståelsen av de flesta kartlagda aktörernas verksamhet, under följande fyra rubriker:

- **Regeringens Handlingsplan**
- **De 73 miljonerna**
- **Kulturella och Kreativa Näringar?**
- **Samverkansmodellen**

Uppdraget

Behovet av att göra den kartläggning som här föreligger har uppstått ur regeringens satsning på Kulturella och Kreativa Näringar (fortsättningsvis oftast förkortat KKN). För såväl enskilda kulturskapare som de organisationer som företräder deras intressen är det viktigt att få en överblick över vilka aktörer som i praktiken genomför den här satsningen, utvecklar verktyg och projekt samt hanterar avsatta resurser och pengar. Denna överblick är inte alldeles lätt att skaffa sig.

Till att börja med finns det ett antal statliga myndigheter, kommittéer och bolag, som lyder under minst fyra olika departement. Några av dem har pengar att fördela, men på olika villkor, andra är mer inriktade på forskning, bevakning och analys. En del samarbetar med varandra i olika konstellationer och i olika sammanhang som kan skifta med tiden. Sedan finns ett antal nätverk, organisationer och föreningar. En del av dessa är regionala projekt som uppkommit som resultat av strategiska beslut inom ett landsting eller ett regionförbund, andra kan vara olika former av intresseorganisationer. Till detta kommer privata konsultbolag, som kan ha sina uppdrag från alla de ovanstående, samt högskolor, webbplatser och annat.

Det är säkerligen så att det finns pengar och aktiviteter som hänger ihop med regeringens satsning men inte ryms inom den här kartläggningens ramar. De viktiga har varit att identifiera de största aktörerna, de mest inflytelserika och de som är av störst intresse för kulturskaparna – kriterier som inte alltid sammanfaller.

Förhoppningen är att kartläggningen ska göra det lättare att veta vart man ska vända sig om man vill ha mer information, bevaka eller påverka utvecklingen – samt naturligtvis om man har förslag eller idéer man vill driva, kulturpolitiskt eller kommersiellt.

En gräns har satts på en A4-sida per aktör. I vissa fall hade det kanske behövts mer för att täcka in alla aspekter av verksamheten, i andra var det mer än nog. För den som vill, ska det med hjälp av de lämnade uppgifterna dock vara lätt att leta sig vidare på mer detaljerad nivå!

Av varje sådan A4-sida framgår kortfattat:

- Vad aktörens verksamhet/uppdrag/ansvarsområde är och vem som äger/finansierar verksamheten
- Hur aktören angår kulturskaparna – specifikt KLYS' medlemsorganisationer.
- Vilken roll aktören har med hänsyn till regeringens handlingsplan för KKN

Kontaktuppgifter och kontaktpersoner till varje aktör återfinns i ett samlat adressregister längst bak. Aktörerna har haft tillfälle att kommentera texterna och i något fall har det lett till smärre ändringar. Den samlade bild som framträder är att regeringen har en tydlig avsikt med handlingsplanen, och att denna avsikt går att utläsa ur direktiv och instruktioner till samtliga myndigheter och organ som

berörs, vare sig deras insats är finansiell, rådgivande eller analytisk, och avsett om deras verksamhet riktar sig till företagare, allmänhet eller kulturskapare.

Man vill ha mer företag i den här sektorn, och det ska åstadkommas genom att kulturskapare redan från utbildningen skolas in i företagstänkande, regioner utvecklar strategier för hur deras befintliga kulturverksamhet eller kulturarv ska kunna bli lönsamma och kulturstöd omfördelas och ”kompletteras” med annan finansiering.

Myndigheten Tillväxtanalys påpekar i rapporten ”Kulturnärings betydelse i ekonomin på regional och nationell nivå”, som kom i oktober 2010 att:

”Man bör skilja mellan kulturverksamheter och kulturnärings. Den första refererar till alla typer av verksamheter som skapar och producerar kulturvärden medan den andra begränsas till de verksamheter som har en ekonomisk verksamhet av sådan omfattning att de är upptagna i företagsregistret.”

Det finns skäl att anta att regeringens handlingsplan syftar till mer av det sistnämnda, på bekostnad av det förstnämnda.

Regeringens handlingsplan

Eftersom det är denna handlingsplan som är utgångspunkten för hela kartläggningen kan det vara bra att kort sammanfatta den.

Regeringen beslutade alltså i september 2009 om en handlingsplan för att ”utveckla entreprenörskap och företagande inom kulturella och kreativa näringar”. Handlingsplanen är också tänkt att utveckla nya samarbeten mellan kultur och näringsliv. Den beskrivs som en plattform för kommande uppdrag och samarbeten mellan myndigheter inom närings- och kulturpolitiken. Det står också att branschorganisationer, mellanhänder och aktörer som på olika vis främjar utvecklingen av kulturella och kreativa näringar, både nationellt och regionalt, kommer att engageras i arbetet. Många av dessa återfinns i den här kartläggningen.

Handlingsplanen omfattar 73 miljoner kronor och är riktad till hela landet under perioden 2009–2012. Den består av nio deluppdrag:

- Rådgivning till företag
- Programsatsning på inkubatorer för kulturella och kreativa näringar
- Mellanhänder/Nätverk/Modeller för samverkan
- Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar
- Innovation och design
- Ledarskap och arbetsorganisation
- Studie om finansieringsbehov
- Förbättrad statistik
- Kompetensutveckling

Uppdragen ligger hos de statliga myndigheterna Tillväxtverket, Vinnova och Tillväxtanalys (Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser).

Övriga samverkande myndigheter är bl. a. Kulturrådet (i åtta av de nio) Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Svenska Filminstitutet och Konstnärsnämnden.

Av de sistnämnda har jag endast valt att ta med Kulturrådet och Konstnärsnämnden i den här kartläggningen, eftersom de andra dels inte är av lika stor vikt för KLYS’ medlemsorganisationer,

dels inte tillhandahåller någon information i frågan. Riksantikvarieämbetet meddelar visserligen på sin webbplats att man är utsedd som en samverkanspart, men har inget att säga om hur den samverkan bedrivs.

Se också avsnittet om *Rådet för Kulturella och Kreativa Näringar*.

De 73 miljonerna

Av de 73 miljonerna ska man till att börja med notera att de första 10 mkr inte var några "nya" pengar utan resurser som redan fanns inom budgetramarna hos vissa myndigheter och som användes för olika insatser i förarbetet. Det handlade om kartläggningsuppdrag, analyser och rapporter från Tillväxtanalys, Tillväxtverket, Vinnova med flera.

2009 avsattes 3 miljoner kronor från Kulturdepartementet.

- 2 miljoner till Vinnova, för att starta inkubatorsuppdraget.
- 1 miljon till Tillväxtverket, för att starta arbetet med information till kulturella/kreativa näringar på www.verksamt.se

Därefter har **60 nya miljoner** tillkommit, fördelade på 20 mkr per år under 2010, 2011 och 2012.

2010: Entreprenörskap i konstnärliga högre utbildningar, 1 mkr (Tillväxtverket)

- Mentorsinsatser för företagare inom KKN, 1 mkr (Almi)
- Design och Innovation, 6 mkr (Vinnova)
- Mäklarfunktioner/nätverk/modeller för samverkan, 8 mkr (Tillväxtverket)
- Ledarskap och arbetsorganisation, 2 mkr (Vinnova)
- Rådet för kulturella och kreativa näringar, budgeterat 2 mkr (användes ca 0,5 mkr p.g.a. att rådet inte kom igång med sin verksamhet förrän i december 2010 – medlen fick inte föras över till nästa år).

Summa: 20 mkr

2011: Entreprenörskap i konstnärliga, högre utbildningar, 2 mkr (Tillväxtverket)

- Mentorsinsatser för företagare inom KKN, 1 mkr (Almi ev. i samarbete med kulturmyndighet)
- Design och Innovation, 4 mkr (Vinnova)
- Mäklarfunktioner, 5 mkr (Tillväxtverket)
- Inkubatorer, 3 mkr (Tillväxtverket och Vinnova tillsammans)
- Ledarskap och arbetsorganisation, 2 mkr (Vinnova)
- Rådet för kulturella och kreativa näringar, 1,5 mkr
- Reserverade medel för insatser på området KKN och internationalisering, 1,5 mkr (ej klart vem som får ansvar för detta uppdrag)

Summa 20 mkr

2012: Entreprenörskap, 2 mkr (Tillväxtverket)

- Mentorinsats, 1 mkr (Almi + ev. samarbete)
- Design och innovation, 4 mkr (Vinnova)
- Mäklarfunktion, 5 mkr (Tillväxtverket)
- Inkubatorer, 4,5 mkr (Tillväxtverket och Vinnova tillsammans)
- Ledarskap, 2 mkr (Vinnova)
- Rådet för KKN, 1,5 mkr

Summa 20 mkr

Kulturella och Kreativa Näringar?

Vad är egentligen kulturella och kreativa näringar? Först av allt bör det påpekas att i det sammanhang som den här kartläggningen utgör är det viktigt att skilja på två olika begrepp. Dels kulturella och kreativa näringar som övergripande benämning på en sektor inom samhällsekonomin och dels den politik som uttrycks i handlingsplanen och förs både statligt och regionalt för att stärka dessa näringar. Här oftast förkortad KKN.

Med detta utrett – låt oss se vad några olika aktörer har att säga om frågan.

I rapporten *Entreprenörskap och Företagande Inom Kulturrådets Verksamhetsområde* som kom i maj 2008, konstaterar Kulturrådet att:

...det saknas en gemensam definition av begreppet entreprenörskap och företagande inom kultursektorn. Kulturentreprenörer finns inom en rad samhällsområden. Kulturentreprenören kan vara en konstnär, som utvecklar sitt konstnärskap antingen som inspiratör i ideella eller offentliga miljöer eller som företagare i egen verksamhet eller inom andra företag. Kulturentreprenören kan också vara mellanhanden mellan konstnären och näringslivet, vilket möjliggör för konstnären att komma ut på en bredare marknad. Kulturentreprenörer är med andra ord inte nödvändigtvis alltid företagare och därmed syftar entreprenörskap inte alltid till vinstdrivande verksamhet.

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) beskriver begreppet på följande sätt:

”Kreativa näringar är det begrepp som valts för att fånga det fenomen i samhället som tyder på att expressiva värden som estetiska aspekter och upplevelser har ökat i betydelse i ekonomin.”

Andra liknande begrepp som ITPS nämner är upplevelseindustrin, kreativa industrin, kulturella näringar och de engelska motsvarigheterna ”experience economy”, ”creative industries”, ”cultural sector” och ”cultural industry”.

ITPS skriver vidare: *”Gemensamt för dessa begrepp är att de beskriver en koppling mellan kultur, kreativitet och näringsliv som innebär att också kulturpolitiken och näringspolitiken i större omfattning överlappar varandra.”*

Det innebär att kreativa näringar kan vara allt ifrån konstnärlig verksamhet till turism och sport.

I konsultfirman Volantes rapport: *Gungor och Karuseller*, som gjordes på uppdrag av **PROJEKTET KKN** (Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Värmland) år 2010 filosoferar man kring begreppet så här:

”Kultur” kan stå för estetiska verksamheter, till exempel teater, dans och konst, men också användas i en mer antropologisk bemärkelse, som till exempel i ”företagskultur”. Och ”kreativitet” är ännu mer förvillande; vilka företag och företagare är eller vill inte vara kreativa? Att då peka ut vissa företag och företagare som kreativa, och därmed – indirekt – andra som icke-kreativa, kan vara problematiskt.

En vedertagen modell utgår också från att skilja på företag med en konstnärlig respektive kommersiell affärsstrategi. Med en kommersiell affärsstrategi står vinsten i fokus, medan en kulturell innebär att eventuella vinster plöjs ned i verksamheten. Företaget finns då i första hand till för verksamhetens skull, och inte för att ge ekonomisk avkastning.

Likaså kan det vara på sin plats att skilja mellan kreatörs- och entreprenörsdrivna företag. När det är kreatörerna, eller kulturskaparna, själva som äger och driver verksamheten står de personliga kompetenserna och talangerna i fokus, alltmedan entreprenörsdrivna kulturföretag kommersialiserar andras kreativitet och skapande. De förstnämnda är ofta solo- eller småföretag, medan de sistnämnda kan vara mycket stora företag. Det här innebär att vad som brukar innefattas i de kulturella och kreativa näringarna både omfattar egenföretag och multinationella koncerner (tänk Bonnier och MTG).

Förutom givna skillnader såsom storlek, associationsform, ägarförhållanden, ålder och marknad, kan man också behöva göra en åtskillnad mellan var i den kulturella och kreativa värdekedjan som företagen befinner sig. Är det i centrum, i den konstnärliga kärnan, eller i någon av de omgivande cirkelarna, kulturindustrin, de kreativa näringarna eller det övriga samhället? Självklart är det till exempel skillnad på att vara en enskild konstnär och driva en reklambyrå.

Även inom respektive cirkel finns dessutom avsevärda skillnader. En koreograf har till exempel andra förutsättningar och villkor än en keramiker, och variationen är till och med stor inom respektive konststart liksom mellan olika typer av branscher.”

Finns det då ingen officiell definition av kulturella och kreativa näringar? Jodå, regeringen gav myndigheten i uppdrag att ta fram en sådan. Tillväxtanalys valde att kombinera en näringsgrens- och en yrkesklassificering, samt att använda begreppet ”kulturnäringar” istället för ”kulturella och kreativa näringar”.

Se presentationen av Tillväxtanalys för mer detaljer. Kortfattat kan dock sägas att man räknas in i kulturnäringarna om man antingen har ett kulturyrke, som till exempel formgivare, eller arbetar inom ett kulturföretag, till exempel en teater.

Dock har regeringen valt att inte använda sig av det begrepp Tillväxtanalys rekommenderar, utan talar fortfarande om KKN. Dessutom har de regioner som tagit fram en egen strategi för KKN ofta gjort egna definitioner, och inte använt den som Tillväxtanalys tagit fram. Så det ursprungliga definitionsproblemet kvarstår.

Samverkansmodellen

Samverkansmodellen, eller koffertmodellen som den kallades först, innebär som bekant att besluten om hur statliga kulturpengar ska användas flyttas ut från staten till lokala beslutsfattare. Enligt modellen ska landstingen/regionerna, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, ta fram en regional kulturplan som utgör underlag för statens bidragsgivning.

Kulturrådet beslutar, efter samråd med övriga berörda myndigheter och med utgångspunkt i kulturplanerna, om nivån på bidragen till respektive landsting/region. Det innebär att regeringen inte längre pekar ut institutioner och verksamheter utan lämnar över besluten till region/landsting. Modellen beslöts i december 2009 och började tillämpas i januari 2011, när Kulturrådets styrelse beslöt att fördela statliga medel till de fem första landstingen/regionerna enligt deras kulturplaner. (Landstinget Norrbotten, Region Gotland, Region Halland, Region Skåne och Västra Götalandsregionen).

Staten ska dock även i fortsättningen ha ett övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitiken. Detta kan vara viktigt att hålla i minnet när man studerar effekterna av handlingsplanen för KKN. Kommer de regionala satsningar och strategier som utvecklas för KKN att påverka även stödet till kulturverksamheten? Kommer Kulturrådets direktiv att öka den ”icke offentliga finansieringen” av kulturen att påverka nivån på bidragen?

Aktörerna i en mening

Närings-, Kultur, Utbildnings- och utrikesdepartementen	Departement
Tillväxtverket	Bygger strukturer för utveckling av KKN
Vinnova	Finansierar forsknings- och samverkansprojekt
Tillväxtanalys	Utvärderar och analyserar tillväxtpolitiken
Kulturrådet	Fördelar kulturstöd och följer upp kulturpolitiska mål
Konstnärsnämnden	Fördelar bidrag till och bevakar arbetsvillkoren för konstnärer
Kulturanalys	Granskar och utvärderar effekterna av regeringens kulturpolitik
Svenska Institutet	Främjar Sveriges utrikespolitiska mål, bl.a. med kultursatsningar
Kulturbyggen	Ger stöd till nyskapande, experimentella kulturprojekt
Rådet för Kulturella och Kreativa Näringar	Utvecklar kontakter mellan kultur och näringsliv enligt handlingsplanen
ALMI Företagspartner	Erbjuder finansiering och rådgivning till företag
Exportrådet	Hjälper svenska företag att etablera sig utomlands
SKL	Arbetsgivarorganisation för kommuner och landsting
Generator	Bygger nätverk för utveckling av KKN regionalt
Trygghetsrådet TRS	Arbetar för ökad trygghet för kulturskapare
Kultur och Näringsliv	Skapar samarbeten mellan näringsliv och kultur
Musiksverige	Informerar och driver frågor för musikbranschen
Kulturskaparna	Driver opinionsbildning och samarbete i upphovsrättsfrågor
Coompanion	Stöttar de som vill bilda kooperativa företag
SVID	Ska höja medvetandet om design som konkurrensfaktor
Svensk Form	Främja svensk design både inom och utom landet
Creative Stockholm	EU-projekt som ska stärka kreativt företagande i Stockholm
Krenova	Inkubator för företag i den kreativa sektorn i Norr- och Västerbotten
Transit	Hjälper företag i den kreativa sektorn i Stockholm att utvecklas
SITE	Ett produktions- och kunskapshus för scenkonst i Stockholm
Innovativ Kultur	Erbjuder resurser till nyskapande konst och kultur i Stockholm
ADA	Mötesplats för kreativa näringar i Göteborg/Västsverige
TILLT	Ordnar möten mellan kulturlivet och arbetslivet i Västra Götaland
Nätverkstan	Ett resurscentrum för småskalig kulturell verksamhet i Västra Götaland
Intercult	Driver kulturprojekt och samarbeten i hela Europa
TYP	Erbjuder rådgivning inom KKN
Volante	Erbjuder rådgivning och utbildningar inom KKN
Innovation Impact AB	Konsultbolag inom kultur- och upplevelseområdet
verksamt.se	Webbplats med branschguider för kreativa näringar
SvartaLådan Bizznizz	Webbplats med råd och inspiration för unga företagare
KLYS	Företräder konstnärorganisationernas intressen

Tillväxtverket (före detta Nutek) är en myndighet under Näringsdepartementet. Det är en central och delvis överordnad myndighet när det gäller utveckling av svenskt näringsliv överhuvudtaget, och finns med som mer eller mindre aktivt stödjande part i en stor del av de verksamheter som beskrivs i den här kartläggningen.

Tillväxtverkets roll är, enligt verkets hemsida, att ”stärka regional utveckling och underlätta företagande och entreprenörskap i Sverige”. För att uppnå detta arbetar man med vissa bestämda mål i sikte. Man vill framför allt åstadkomma en hållbar tillväxt – utvecklingen ska inte ske på bekostnad av kommande generationer. Man vill göra det enklare att starta och driva företag, och man vill skapa goda lokala och regionala förutsättningar för detta.

Detta gör Tillväxtverket genom att skapa och driva olika program och insatser, skapa nätverk, tillhandahålla information, arrangera mötesplatser för dialog och erfarenhetsutbyte, bygga upp regionala infrastrukturer i samverkan med olika aktörer samt – inte minst – genom att finansiera en mängd investeringar, projekt och insatser som på sikt ska göra Sverige till ”ett föredöme för företagsamhet med hållbar tillväxt”. Intrycket är att man arbetar ganska målmedvetet och aktivt.

Det finns 13-15 program på Tillväxtverket att söka pengar ur för utveckling av regional infrastruktur. För att starta verksamhet finns också ett par program, bland annat ett för ”Ung Innovationskraft” (som man delar med VINNOVA) som i en pågående utlysning förfogar över 15 miljoner i syfte att stimulera unga att utveckla och kommersialisera sina idéer.

Kulturella och Kreativa Näringar

är ett särskilt verksamhetsområde på Tillväxtverket. En stor del av de 73 miljoner som regeringen anslagit till utveckling av KKN han-

teras där. De går bland annat till att arrangera branschdagar, få in företagande som ett inslag i de konstnärliga högskolornas utbildningar samt utveckla inkubatorer, företagshotell mm med särskild inriktning på KKN.

Hela 18 miljoner satsas på ”Mäklarfunktionen”, där Tillväxtverket och samverkande myndigheter har besökt samtliga regioner och hjälpt dem att ta fram en strategi för att utveckla KKN i regionen. Några regioner, exempelvis Dalarna, Kalmar och Västra Götaland, har redan en strategi. Där hjälper Tillväxtverket i stället till att utveckla projekt, exempelvis olika typer av mötesplatser för KKN. Genom att ordna evenemang där ett antal regioner samtidigt får presentera och söka stöd för sina olika projekt ger man deltagarna möjlighet att dela erfarenheter och lära sig av de utvärderingar branschfolk och bedömare gör av projekten.

Det går inte att söka pengar för konstnärlig verksamhet via Tillväxtverket, men man säger att man behöver hitta nya sätt att stödja företag inom den här sektorn på.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i.

Ett par exempel är stödet till Generator för att bygga upp deras verksamhet, och branschdagarna för KRO/KIF som ska genomföras i oktober. Annars är det egentligen för tidigt att nämna konkreta projektresultat och effekter.

Bästa rådet till kulturskapare

”Våga vara kreativ och tro på din idé, för det mesta går att förverkliga, bara man har drivkraft och framåtanda.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
PER-OLOF REMMARE

VINNOVA (Verket för Innovationssystem) är precis som Tillväxtverket ett statligt verk under Näringsdepartementet. Man kallar sig "Sveriges innovationsmyndighet", och ska öka konkurrenskraften hos forskare och företag i Sverige. Ett överordnat mål även här är att åstadkomma en hållbar tillväxt i Sverige. Hållbar tillväxt definieras som en "långsiktigt ekonomisk tillväxt som tillfredställer våra behov idag, utan att äventyra möjligheten för kommande generationer".

Till sitt förfogande har man ca 2 miljarder kronor per år, att investera i forskning och utveckling av "innovationssystem". Med det sistnämnda avser man samverkan och samarbete mellan de tre sektorerna forskning, näringsliv och politisk/offentlig verksamhet.

Genom så kallade *utlysningar* anger VINNOVA inom vilka tidsperioder och områden man för tillfället kan söka pengar till forsknings- och andra projekt. De aktuella utlysningarna finns alltid på webbplatsen.

Vinnova ansvarar också för kontakt med och information om EU:s program för forskning och utveckling, och har kontor i Bryssel.

Kulturella och Kreativa Näringar

Man kan läsa i Regeringens Handlingsplan för Kulturella och Kreativa näringar att: "Regeringen avser ge Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att i samverkan med Innovationsbron och Tillväxtverket främja utvecklingen av inkubatorer, företagshotell och liknande som är anpassade även för kulturella och kreativa näringar." VINNOVA ansvarar för tre deluppdrag inom KKN (innovation & design, inkubatorsuppdraget och arbetsorganisation & ledarskap). Några utlysningar/pilotsatsningar har gjorts inom dessa.

Vinnova förfogar också över en stor del av de 73 miljoner som regeringen anslagit till utveckling av KKN. Det finns dock ingen särskild enhet eller avdelning för Kulturella och Kreativa näringar inom Vinnova. Man kan på webbplatsen hitta sjutton olika program inom vilka det bedrivs ett stort antal forskningsprojekt med Vinnovas stöd, allt från "Arbetsorganisation" till "Transporter", men inget som berör KKN. Ambitionen är att det inte ska behandlas som något separat, utan man vill i stället koppla det till andra branscher.

I en rapport från Kulturrådet år 2009 kan man dock läsa: "VINNOVA har finansierat flera projekt som kan relateras till kreativa näringar, även om kreativa näringar inte finns som ett fokuserat programområde."

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Här lyfter man fram exempelvis Crowdculture.se, en plattform för mikrofinansiering av kulturella produktioner och Urban Nature, IT-tjänster för berikande naturupplevelser. IPerG-integrated Project on Pervasive Gaming SICS (Swedish Institute of Computer Science)

Bästa rådet till kulturskapare

"Att bli bra på det man gör, att fokusera på hur man gör goda affärer av sin verksamhet/kompetens, lära och inspireras av framgångsrika exempel, hitta nya partnerskap, hålla koll på VINNOVAs utlysningar."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
MATTIAS ESBJÖRNSSON

Myndigheten för Tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) sysslar med att på regeringens uppdrag utvärdera och analysera olika områden som anses viktiga för tillväxten. Man lyder under Näringsdepartementet. Huvudsakligen sysslar man med utvärderingar, analyser och statistik. Analyserna är tänkta att stärka svensk konkurrenskraft och ge bättre förutsättningar för fler och växande företag i hela landet. Typexempel på aktuella uppdrag från regeringen är att utvärdera effekterna av avregleringen av Apoteket på läkemedelspriserna eller att se om strukturfondspengar används på bra sätt, exempelvis kommer småföretag till godo. Huvudkontoret ligger i Östersund. Men eftersom utlandsbaserad omvärldsbevakning också är en del av myndighetens uppdrag har man även kontor i andra länder, som USA, Indien, Sydamerika, Kina och Japan.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Tillväxtanalys fick för ett par år sedan av regeringen uppdraget att ta fram en definition på ”kreativa näringar”. Kravet var att man skulle kunna använda befintlig statistik och inte behöva ta fram nya sätt att mäta på. I ett senare skede skulle man producera statistik enligt definitionen. Uppdraget redovisades i en rapport 6 juni 2009.

I rapporten föreslår man att begreppet ”kulturnäringar” används i stället för ”kreativa näringar”, som är för omfattande för att begränsas till en viss typ av verksamhet. Kreativitet behövs i alla näringsgrenar, konstaterar rapportförfattarna torrt. När man slagit fast detta återstår att identifiera ”kulturnäringarna”. Det gör Tillväxtanalys genom att definiera ett antal näringsgrenar, yrkesgrupper och produktkategorier som man anser kan tjäna som utgångspunkt för en kartläggning av kulturnäringar i svensk ekonomi. När regeringen presenterade sin handlingsplan i september samma år, struntade man dock i slutsatserna från Tillväxtanalys och fortsatte att tala om ”kreativa näringar”.

För den uppmärksamme läsaren finns ett antal guldkorn i såväl den nämnda rapporten som senare utkomna. Tillväxtanalys drar sig inte för att avliva några populära (miss)uppfattningar om de kulturella näringarnas särart. Här några citat:

”Att osäkerheten av affärsprojekt inom ”kreativa näringar” skulle vara större är tveksamt. Det finns en mängd misslyckade affärer i alla verksamheter där entreprenören bedömt förhållanden mer positivt än de visade sig vara.”

”Näringsverksamhet med prefixet ”kreativ” eller ”kultur” har under de senaste tio åren uppmärksammats från ett näringspolitiskt perspektiv. Det finns en förväntan på att dessa branscher ska ha en större omsättning och sysselsättning än den genomsnittliga ekonomin. Rent empiriskt har det dock varit problematiskt att härleda detta.”

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Vi arbetar inte med att operativt stötta företag eller genomföra politiska satsningar, vårt uppdrag är begränsat till att ta fram kunskapsunderlag i form av utvärderingar och analyser.

Bästa rådet till kulturskapare

”Det är svårt att ge generella råd, annat än att kulturskapare precis som andra innovativa entreprenörer måste identifiera vilka affärsmöjligheter som finns för den verksamhet som man bedriver, så att man vet att det finns kommersiella möjligheter. Det är också viktigt att vara medveten om vad det innebär att driva ett företag när det gäller administration etc., så att man förstår vilket ansvar man har och vilka kunskaper det kräver. Om man inte är villig att ta det ansvaret och skaffa sig de kunskaper som krävs kanske man inte skall bedriva sin kreativa verksamhet i företagsform. Det viktiga är alltså att tänka efter före.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
PETER VIKSTRÖM

KULTURRÅDET

Kulturrådet är en statlig myndighet under Kulturdepartementet, med uppdrag att förverkliga de kulturpolitiska mål som regering och riksdag beslutat. Man tar emot ansökningar och fördelar statligt kulturstöd till konst- och kulturområdena, men har också i uppdrag att ge regeringen underlag för kulturpolitiska beslut, genom att utvärdera vad stödet lett till. Dessutom får Kulturrådet i uppdrag från regeringen eller sin styrelse att arbeta med andra frågor, som exempelvis kultur och hälsa, skapande skola och regional tillväxt. I verksamheten ingår också ett jämställdhets-, mångfalds-, och barnperspektiv samt internationellt och interkulturellt samarbete.

Kulturrådet leds av en styrelse som regeringen utser. Drygt 70 personer arbetar på kansliet som ligger i Filmhuset på Gärdet i Stockholm.

Kulturrådet har en informativ och överskådlig webbplats där man presenterar verksamheten, ger utförlig information om vilka bidrag som finns att söka, hur man söker dem och vilka som tidigare fått bidrag. Man kan också ta del av omfattande statistik på kulturområdet.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Kulturrådet är samverkanspart i åtta av de nio uppdrag som ingår i regeringens handlingsplan för KKN. Det innebär bland annat att man medverkar när det gäller:

- Rådgivning och branschguider
- Mäklarfunktioner/nätverk/modeller för samverkan
- Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar
- Kompetensutvecklingsinsatser

På det här området arbetar Kulturrådet också med initiativ till kulturexport, centrumbildningar och alliansverksamheterna, samt för

”ett utvecklat samspel mellan kultur och näringsliv”. Det sistnämnda ska göras i linje med Kulturrådets särskilda strategi för arbetet med icke-offentlig finansiering av kultur. Strategin togs fram under 2010 på uppdrag av regeringen, och syftar till att öka den typen av finansiering, dock ej på bekostnad av den offentliga finansieringen av kulturen. En viktig del inom strategin är också att utveckla olika informationsinsatser kring kulturens samlade finansiering, för att öka denna.

Kulturrådet har också under åren 2008-2009 på regeringens uppdrag ansvarat för ett par troligtvis rätt viktiga rapporter: *Entreprenörskap och Företagande inom Kulturrådets Verksamhetsområde* samt *Kreativa Näringar*. De finns på webbplatsen. Läser man dem känner man igen många av tankegångarna i regeringens aktuella handlingsplan.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Kulturrådet har medverkat i den dialoggrunda som genomförts ute i regionerna i Tillväxtverkets regi under 2010 men inte stöttat eller varit inblandat i enskilda projekt.

Bästa rådet till kulturskapare

"På sikt är naturligtvis förhoppningen att medel som idag används för att stimulera företagande och tillväxt ska kunna användas för att stödja även verksamheter inom kultursektorn – inte på bekostnad av kulturpolitiskt motiverade insatser, men som komplement. Med större kunskap och förståelse för kulturens roll och möjligheter bland dem som fördelar dessa stöd, kan större resurser komma konst och kulturskapare till godo."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ELLEN WETTMARK / EVA OTTOSSON

KONSTNÄRSNÄMNDEN

Konstnärsnämnden är en statlig myndighet som lyder under Kulturdepartementet och har till uppgift att stödja konstnärer i deras verksamhet. Man vänder sig framför allt till enskilda konstnärer. Verksamheten kan delas in i tre delar:

Att besluta om statliga bidrag och stipendier till verksamma konstnärer.

Man fördelar stipendier och bidrag till enskilda konstnärer inom bild och form, dans, film, musik och teater. Totalt behandlar Konstnärsnämnden 6 000 - 8 000 ansökningar och delar ut stipendier till ca 1 700 konstnärer varje år. 2010 uppgick den totala summan till nästan 126 miljoner kronor.

Att ge stöd till ökade internationella kontakter och verksamhet för konstnärer.

Stöd till internationellt kulturutbyte kan ges till enskilda konstnärer inom alla nämndens områden. För bild- och formkonstnärernas internationella kontakter finns det särskilda utbytesprogrammet Iaspis. Inom dans finns det Internationella dansprogrammet.

Att hålla sig underrättad om och bevaka konstnärers ekonomiska och sociala villkor.

Konstnärsnämnden bevakar hur våra sociala trygghetssystem fungerar i förhållande till konstnärlig verksamhet. Nämndens utredningar och rapporter används sedan som underlag för regeringens och riksdagens hantering av konstnärspolitiken.

På webbplatsen finns också en avdelning som heter Konstnärsguiden, där man kan läsa om sådant som man som utövande konstnär kan tänkas behöva veta om exempelvis sjukförsäkring, bostadsbidrag, föräldraförmåner, skatter, skulder eller att söka arbete.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

I Konstnärsnämndens regleringsbrev för år 2011 står att man under 2011 ska utveckla och medverka i insatser för att främja kulturella och kreativa näringar. Konstnärsnämnden deltar därför i möten som berör hela handlingsplanen och ingår också i arbetet med några deluppdrag: Utveckling av Branschguiden och programmet *Entreprenörskap inom kulturella och kreativa utbildningar* (Tillväxtverket), samt satsningar på inkubatorer inom KKN (VINNOVA).

Konstnärsnämnden bevakar också området genom kunskapsinhämtning och medverkan i seminarier nationellt och internationellt. Man har dock inte fått några extra medel till detta. För departementet har man föreslagit en kommunikationsplattform för att förmedla fakta och fördjupad kunskap om KKN.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Konstnärsnämnden arbetar för närvarande med en antologi om *Konstnärerna och den kulturella ekonomin* (arbetstitel) som beräknas bli klar under 2012. Andra projekt där man medverkat är exempelvis samtal kring KRO:s pilotprojekt för att undersöka bild- och formkonstnärernas kompetensutvecklingsbehov, Intercults möte med belgiska företaget smART eller Folkuniversitetets planer att starta en ettårig yrkesutbildning för konstnärer som vill vidareutbilda sig inom kulturekonomi.

Bästa rådet till kulturskapare

"Läs in dig på området, ha respekt för den kunskap som finns och utnyttja den konstruktivt, men använd alltid ditt eget omdöme."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ANN TRABER

Myndigheten för kulturanalys

Myndigheten för kulturanalys är en ny myndighet som startade sin verksamhet den 1 april 2011. Dess huvuduppgift är att syna kulturpolitikens effekter i sömmarna.

Clas-Uno Frykholm, som är direktör för myndigheten, säger att den ska syssla med att granska effekter av regeringens kulturpolitik och ge återkoppling till regering, andra beslutsfattare och kulturutövare.

”En gång om året kommer vi att lämna en rapport till regeringen där vi ger en samlad bild av hur resurserna till kulturen fördelas och vilka konkreta effekter kulturpolitiken gett inom olika områden och hur resurserna till kulturen fördelas”, säger han.

På den än så länge ganska knapphändiga hemsidan kan man dessutom läsa att myndigheten ska bedriva omvärldsbevakning, analysera kulturområdets finansiering, följa forskning och bedöma utvecklingen inom mångfald, tillgänglighet och jämställdhet på kulturområdet.

En annan sak som faller inom myndighetens verksamhetsområde blir att utvärdera den nya samverkansmodellen. ”Det ska bli intressant att se hur reformen tas emot på regional och lokal nivå, och vilka resultat och effekter som olika åtgärder leder till”, tycker Clas-Uno Frykholm.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Myndigheten kommer att befinna sig i uppbyggnad under den närmaste tiden, och det kommer ett tag framöver att saknas resultat och åtgärder att ta del av. Det verkar dock högst rimligt att anta att vissa delar av den samlade analys myndigheten utför och presenterar kommer att ha att göra med effekterna av regeringens satsning på KKN och av de direktiv en rad olika myndigheter fått om att arbeta för ökat företagande samt nya verksamhets- och finansieringsformer inom kultursektorn.

Bästa rådet till kulturskapare

”Allt konstnärligt skapande måste ske på sina egna villkor och bedömas utifrån sina egna förutsättningar, men det är aldrig fel att skaffa sig kunskap om vilka möjligheter det finns att också försörja sig på sin konst. Ni är värdefulla för samhället, och smakar det så kan det också få kosta.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
CLAS-UNO FRYKHOLM

Svenska institutet (SI) är en statlig myndighet som har till uppgift att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet och främja samarbete och långsiktiga relationer med andra länder. Man lyder under Utrikesdepartementet, men har uppdrag från flera andra departement också. Verksamheten rör områden som kultur, utbildning och forskning och demokrati samt samhällsliv i övrigt.

Svenska institutet har fyra fokusområden. Ett av dem är Kultur. (De andra är Samhälle, Vetenskap och Miljö.) Inom kulturen vill man lyfta fram det samtida och banbrytande, exempelvis inom upplevelseindustrin. Man samarbetar med kulturutövare i Sverige för att väcka intresse i andra länder, vilket ofta ger de medverkande kulturaktörerna möjligheter att själva skapa kontakter utomlands.

Svenska institutet har dock inget kulturpolitiskt uppdrag. Kultursamarbetet sker helt utifrån utrikespolitiska mål.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Under 2010 fick SI i uppdrag från UD att utveckla en kommunikationsstrategi för att främja våra kreativa näringar i utlandet och beviljades 1 miljon kronor för detta. Detta resulterade i en synnerligen intressant rapport där SI redovisar viktiga insikter, identifierar näringar och utövare man bör satsa på och marknader man bör bearbeta, samt ger en rad högst konkreta och handfasta förslag till åtgärder och aktiviteter. Mode, Musik, Gaming, Design, Kommunikation och Film föreslås vara prioriterade områden 2011-2015.

Inom initiativet Creative Force tar SI emot ansökningar för projekt inom kultur och media med syfte att stärka öppenhet och demokratiska strukturer. Målet med Creative Force är att öka

möjligheterna för framför allt kvinnor, barn och ungdomar att påverka och delta i kulturlivet samt att sätta fokus på yttrandefrihet, jämställdhet och kulturell mångfald. Projekten rymmer många olika kulturuttryck, från nycirkus och samtida dans till nyskriven dramatik och film.

Under 2011 genomförs två utlysningar gällande samarbetsprojekt inom *Creative Force*, en gällande länder på västra Balkan och en gällande länder i östra Europa.

Andra projekt inom SI som kan sorteras in under KKN är exempelvis ett par utställningar, en med designprodukter för barns uppväxtmiljö, och en med ekologisk och etiskt hållbar modedesign, som vandrar runt i världen sedan november 2008 och kommer att hålla på till slutet av 2011 respektive 2012.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Inom uppdraget från UD genomfördes i början av 2011 pilotprojektet "Swedish Fashion goes Berlin" först under Berlins modevecka, därefter i Stockholm.

Bästa rådet till kulturskapare

"Våga – pröva nåt nytt, och ta betalt för det du gör!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ÅSA LUNDMARK

Kulturbyggan är en statlig kommitté som ersätter Stiftelsen Framtidens Kultur, vilken läggs ner i början på 2011. Kulturbyggans verksamhet ska pågå under 2011 och 2012. Under den tiden ska kommittén pröva nya och alternativa finansieringsmöjligheter för kulturprojekt som är nyskapande, innovativa och experimentella. Man ska också undersöka och lämna förslag på vilka former av stöd som passar bäst för långsiktiga bidrag till förnyelse och utveckling inom kulturområdet. Kulturbyggans fem ledamöter förfogar över ett årligt anslag på 25 miljoner för detta.

I verksamhetsplanen kan man läsa att Kulturbyggan ska våga lägga de första pengarna på idéer som andra aktörer inte vill eller kan ta riskerna med. Om sådana osäkra projekt och idéer är tillräckligt intressanta, kan Kulturbyggan stå för hela finansieringen.

Ansökningar kan lämnas in två gånger om året. Målgrupperna för stödet är fysiska eller juridiska personer med en tyngdpunkt åt det småskaliga hållet. Kulturbyggans målgrupp är i första hand det fria professionella kulturlivet men även andra aktörer än konstnärer och utövare kan söka stöd.

För att försäkra sig om att de projekt man ger stöd till håller tillräckligt hög konstnärlig kvalitet, har man satt ihop en "bedömarpool" på 30 personer som ska bistå kommittén och kansliet med kvalitetsvärdering. Dessa personer har utsetts efter förslag från ett trettiotal kulturinstitutioner och nätverk.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

I Kulturbyggans direktiv står att man ska "Sträva efter att etablera samverkan med andra finansiärer". I bidragsförordningen står även att "Krav på finansiering även från annan part ska ställas som villkor för statsbidrag". På webbplatsen kommenteras detta under rubriken "Breddad Finansiering", där man ger exempel på olika sätt man tänker pröva att arbeta med frågan. Exempelvis genom att kontakta näringsliv och andra aktörer för samarbete, leta "goda exempel" eller helt enkelt uppmuntra de sökande att finna finansiering från annat håll.

Man är också tydlig med att Kulturbyggans uppgift att främja förnyelse och utveckling inom kulturområdet inte bara innebär att främja själva kulturhändelserna, utan också att hitta nya verksamhets- och finansieringsformer.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Kulturbyggan har inte börjat dela ut pengar ännu.

Bästa rådet till kulturskapare

"Fortsätt skapa! Du behövs! Var nyfiken och öppen för förändringar."

KONTAKTPERSON: INGRID LOMFORS,
KANSLICHEF

Rådet för kulturella och kreativa näringar

På regeringkansliets webbplats påpekar man att de kulturella och kreativa näringarnas betydelse för tillväxt, jobb och innovationer ökar. Man tar som exempel att de kulturella och kreativa näringarna både i Sverige och i EU omsätter mer än bilindustrin.

För att skapa bättre förutsättningar för nyföretagande och tillväxt inom dessa näringar har regeringen tagit fram en handlingsplan och anslagit 73 miljoner kronor. För att utveckla kontakterna mellan kulturen och näringslivet i enlighet med handlingsplanen har regeringen också under 2010 tillsatt ett särskilt råd, som tilldelats 3 av dessa miljoner för sin verksamhet, som ska pågå till och med 2012.

Rådet för Kulturella och Kreativa Näringar ska bistå regeringen i arbetet med handlingsplanen för KKN, men också stimulera till en bredare diskussion om kultur och kreativitet och vad det kan innebära både för företagen och för samhället i stort.

Regeringen har även beslutat om två konkreta uppdrag för rådet. Det första går ut på att förbättra förutsättningarna för designföretag att växa och utvecklas. Det andra uppdraget handlar om att utveckla mäklarfunktioner och nätverk som knyter samman kulturella och kreativa entreprenörer och företag med uppdragsgivare och kunder.

Rådet består av elva personer, och har representanter från såväl kulturlivet som forskningsvärlden samt företagare inom de kreativa näringarna.

Rådet har i skrivande stund visserligen inlett sin verksamhet, men är i ett stadium där konkreta åtgärder ännu inte har föreslagits till uppdragsgivaren. men ett antal för KKN viktiga

frågor och idéer har lyfts för genomlysning i rådet. Mycket tid har under vintern/våren lagts på möten och informationsinhämtning. Rådet arbetar nu med att prioritera några av de viktigaste frågorna.

En tidig slutsats är att utvecklingen inom KKN också är beroende av flera andra politikområden. Genom ett påverkande kontaktarbete mot handelssidan av UD- och främjandeorgan som Exportrådet och Svenska Institutet har rådet därför satt KKN i visst fokus. Samtidigt konstaterar man att det finns stor spännvidd i förväntningarna på vad som kan åstadkommas i form av tillväxt med hjälp av KKN, och att negativa attityder måste bemötas på flera plan och i många kanaler.

Rådet har för närvarande ingen egen webbplats men diskuterar behovet av en sammanhållande kanalstrategi för att minska risken med utmattning av KKN-begreppet.

Bästa rådet till kulturskapare

"Att se positivt på möjligheterna i de satsningar som nu sker och därigenom våga stiga fram med att hävda sitt värde mot bakgrund av intresse som nu finns i näringsliv och samhälle, att försöka undvika fragmentering och alltför starkt hävdande av särintressen samt att finna former för gränsöverskridande lobbysamverkan."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
SVEN-OLOF BODENFORS, ANNA HAG

ALMI Företagspartner AB är till för att stödja företag och hjälpa dem att utvecklas framgångsrikt. Man erbjuder två typer av stöd, finansiering och rådgivning. Förutsättningen är att ALMI ska komplettera den privata marknadens utbud av sådana tjänster, inte konkurrera med den.

På lånesidan är ALMIs roll att ta lite större risk. Man kan gå in redan på idéstadiet och erbjuda finansiering när ingen annan gör det, tillsammans med banker och andra kreditgivare. I mer etablerade företag som vill expandera kan man också gå in med riskkapital, men alltid tillsammans med kommersiella investerare.

Den rådgivning man erbjuder är tämligen omfattande och kan röra många aspekter i olika faser av företagandet, som exempelvis ledarskap, marknadsutveckling, ägarbyte eller lönsamhetsstyrning. Man utgår från en behovsanalys hos kunden. ALMIs rådgivare arbetar med ett coachande förhållningssätt och rådgivarna är generalister inom småföretagande och inte specialister inom någon särskild bransch.

ALMI ägs av staten och är moderbolag i en koncern med 17 regionala dotterbolag. Det är i dotterbolagen, som delvis ägs av de landstingen eller regioner de är placerade i, som den konkreta verksamheten bedrivs. Enskilda företag eller individer ska alltid vända sig till det lokala kontoret.

Kulturella och Kreativa Näringar

I regeringens handlingsplan för Kulturella och Kreativa Näringar står följande att läsa:

"Enligt regeringens nya ägardirektiv ska ALMI genomföra en koncerngemensam kompetensutvecklingsinsats om kulturella och kreativa näringar för att affärsrådgivning och finansieringsutbud ska kunna tillhandahållas på ett ändamålsenligt sätt."

Detta ska tolkas som att företag med kreativa affärsidéer ska få bättre förutsättningar att få del av ALMIs rådgivnings- och finansieringsutbud. ALMI ska också arbeta för att deras rådgivare och finansiärer ska bli kunnigare om kreativa näringar och utveckla sina metoder för att stödja dem.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Skulpturfabriken på Gotland förädlar cement från 4.00 kronor till 50 000 kronor per ton!

Stina Lindholm designar och tillverkar möbler, skulpturer mm i cement. Hon anställer 16 personer på helårsbasis. ALMIs insats var förstudiemedel, produktionsutvecklingsmedel, affärsrådgivning, mätverk, seminarier och inspirationsföreläsningar.

Dansaren Irina Golomysova-Ramovic förvärvade Ackes Dansskola i Gävle med hjälp av finansiering från ALMI. Hon har idag ett välmående företag med ett 10-tal danslärare.

Christer Dahlström har gjort en global karriär som klassisk gitarrist och föreläsare. Har deltagit i ALMIs mentorprogram Mentor Eget Företag.

Bästa rådet till kulturskapare

"Försök ställa dig i din kunds skor – vad är det för kundvärde som han eller hon kan tänka sig att betala för? Och vidga ditt perspektiv genom att delta i nätverk med företagare från olika branscher!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
MARIE AHLGREN

Exportrådet hjälper svenska företag att etablera sig utomlands. Det har funnits sedan 1972 och ägs gemensamt av staten och näringslivet. Staten representeras av Utrikesdepartementet och näringslivet av Sveriges Allmänna Utrikes-handelsförening.

Exportrådet finns på plats i samtliga svenska län och på nära 60 utländska marknader, där de med sin kännedom om den lokala marknaden, språket, kulturen och lagarna kan hjälpa svenska företag att undvika många problem. Man hjälper till med både strategiska frågor, som marknadsanalyser och handlingsplaner, och praktiska, som rekrytering av personal eller tillhandahållande av kontorsplatser.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Kopplingen verkar för närvarande vara svag. Man säger sig ha identifierat ett antal affärsområden där det finns gott om möjligheter för de svenska företagen att nå stora exportframgångar. IT & telekom, energi & miljöteknik, hälso- och sjukvård, transportsystem med flera hör till de som nämns på webbplatsen. Där finns dock ingenting om kulturella och kreativa näringar. Johan Marcus, chef affärsområden, säger att Exportrådet inte har något särskilt uppdrag inom kreativa näringar just nu, ”även om det borde vara naturligt att något hamnar här”.

Man tycker att det enorma nätverk Exportrådets kontor världen över bildar, även borde kunna ha betydelse för företag inom kultursektorn, men det förutsätter förstås att man har kunskap om de speciella villkor och förutsättningar som råder där.

En intressant detalj var dock att talarna vid den påkostade årliga utdelningen av det Stora Exportpriset i april 2011 var Björn Ulvaeus och Carl-Johan Bonnier, som ju representerar högst kulturella näringar.

En omständighet som kan komma att resultera i något intressant är att Tillväxtverket för en dialog med Exportrådet i de här frågorna och har föreslagit en ”plattform”, det vill säga någon form av mötesplats/arena för information och marknadsföring som kan leda till affärsverksamheter, men finansieringen av en sådan är inte klar.

KONTAKTPERSON: JOHAN MARCUS

Regioner och landsting

Idag är det inte helt lätt för den enskilde att överblicka hur Sverige är indelat när det gäller regionala beslutsorgan, eftersom uppgiftsfördelningen mellan stat, landsting och kommun håller på att förändras, särskilt när det gäller ansvaret och makten över den regionala utvecklingspolitiken. Sverige är fortfarande indelat i 21 län, som är statens administrativa enheter. Traditionellt sett har staten via sina länsstyrelser beslutat över utvecklingspolitiken i länen. Trenden går nu i stället mot att makten flyttar från staten och länsstyrelserna till landstingen och kommunerna. I dag finns det 290 kommuner och 20 landsting i Sverige. Landstingens och lärens gränser sammanfaller – utom på Gotland, där det inte finns något landsting.

I fyra län har ansvaret för den regionala utvecklingen övertagits helt från staten/länsstyrelsen. Det är Region Skåne, Västra Götaland, Region Halland och Region Gotland, som fått regionalt självstyre och leds av ett direktvalt regionfullmäktige och en regionstyrelse.

I de 21 länen finns 13 så kallade kommunala samverkansorgan (KSO). Ett KSO kan sägas vara ett steg på vägen mot regionalt självstyre, som har tagit över delar av ansvaret över utvecklings- och tillväxtfrågorna i länet från länsstyrelserna. I några KSO ingår också landstinget, i andra inte. Andra kommunförbund har inte den statusen men samverkar ändå inom sitt län.

Förvirrande nog har olika KSO valt att kalla sig ömsevis Region och Regionförbund, vilket gör att man kan blanda ihop dem med de självstyrande regionerna.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Regionerna är enastående viktiga i detta sammanhang. Det är i regionerna det mesta händer. En mycket stor del av handlingsplanen för KKN

går ut på att stimulera och hjälpa utvecklingen av kulturella och kreativa näringar lokalt och regionalt. Samtliga regioner ska ha en egen strategi för detta, vilket Tillväxtverket hjälper till att ta fram.

Det gör att det naturligtvis blir av mycket stort intresse för den som exempelvis bor och verkar i Kronobergs län att veta vilka satsningar och projekt som pågår just där, och hur de regionalt ansvariga driver utvecklingen.

Att i den här kartläggningen ta upp alla regionala projekt som ryms inom den här satsningen är tyvärr inte möjligt. I slutet av detta dokument finns dock dels en karta/lista över de olika regionerna, dels en lista på kontaktpersoner där, som arbetar med de här frågorna och kan ge mer information för den som vill veta mer om vad som händer i den egna regionen.

Ett intressant exempel på ett avslutat projekt är KRUT, ett samarbetsprojekt mellan Östergötland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Sörmland och södra Småland med stöd av EU:s regionala utvecklingsfond. Under åren 2008-2010 byggde man upp kunskap om den kreativa sektorn, utvecklade nätverk och mötesplatser och tog fram resurser för att stödja dessa.

Den mycket läsvärda slutrapporten finns att hämta på:

<http://www.ostsam.se/KRUT/KRUT%20Slutrapport.pdf>

SKL – Sveriges kommuner och landsting, är en intresseorganisation för arbetsgivarsidan. Medlemmar är Sveriges alla kommuner och landsting inklusive regionerna Gotland, Halland, Skåne och Västra Götaland.

SKL är en politiskt ledd organisation. De cirka 230 förtroendevalda som har ett uppdrag i förbundet samlas en gång i månaden, oftast på huvudkontoret på Hornsgatan 20 i Stockholm. Där har man sammanträden och arbetar med olika frågor i delegationer, arbetsutskott etc. Till formen är SKL en ideell förening, vilket bland annat betyder att man inte lyder under offentlighetsprincipen.

SKL har ca 450 anställda, som är sysselsatta med en mycket stor mängd frågor. Givetvis är avtal och lagar en viktig del, men man sysslar också med allt ifrån konkreta verksamhetsfrågor som rör exempelvis skolan, vården och social omsorg till strategiska frågor om ledarskap, samhällsutveckling och miljö. Verksamheten finansieras i första hand av avgifter från medlemmarna.

SKL har en ytterst informativ hemsida som ger en bra bild av vad de sysslar med. Några av deras prioriterade frågor under 2011 är:

- Bilda slagkraftiga regioner
- Bättre resultat i skolan
- Bättre liv för sjuka äldre
- Jämlig hälsa och välfärd
- Ansvar och samspel mellan ledande politiker och tjänstemän
- Fler jobb och livskraftiga företag
- Bättre infrastruktur och ökat kollektivtrafikerande
- Ett mer klimatsmart samhälle

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Som påpekats tidigare i den här kartläggningen är det tyvärr omöjligt att ta med alla lokala och regionala satsningar inom regeringens handlingsplan för KKN. För den som vill veta mer hänvisas åter till listan på regionala kontaktpersoner i slutet av kartläggningen.

SKL stödjer medlemmarna, kommuner och landsting/regioner i arbetet med kulturella och kreativa näringar genom de regionala och kommunala nätverk som förbundet håller i. SKL har också ett nära samarbete med Generator kring deras verksamhet samt deras årliga konferens. Genom RegLab som är nätverk för landstingen/regionerna som drivs med kontor på SKL tas också enskilda projekt kring kreativa näringar upp.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Inget direkt genom regeringens satsning. Däremot vill man gärna peka på KRUT-projektet som Regionförbundet Östsam drivit, samt intressanta projekt som Landstinget Dalarna nyligen drivit.

Bästa rådet till kulturskapare

"Att vara kulturskapare och inget annat."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
CALLE NATHANSON

GENERATOR

Generator Sverige är en nationell plattform för utveckling av kulturella och kreativa näringar som bildades vid årsskiftet 2009/2010, och har ett antal regioner och kommuner som medlemmar. Utöver att vara en samarbetsplattform för regionerna, utgör Generator också en viktig samtalspartner för regering, departement och myndigheter när det gäller insatser för tillväxt inom kreativa näringar.

Generator drivs som ideell förening och har i dagsläget 12 medlemmar. Två kommuner, två länsstyrelser, fyra regionförbund, tre självstyrande regioner, och projektet Creative Stockholm (se detta på annan plats i kartläggningen). Målet är att samtliga regioner ska ha anslutit sig inom ett par år.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Hela meningen med Generators verksamhet är att hjälpa Sveriges regioner att utveckla internationellt konkurrenskraftiga kulturella och kreativa näringar. Erbjudandet till medlemmarna sammanfattas i tre ledord, med de i sammanhanget passande initialerna KKN:

Kunskap - omvärldsbevakning, insamling och fördelning av information, nyhetsbrev mm

Kompetens – kompetensutveckling där man lär av varandras erfarenheter.

Nätverk - föra samman aktörer i olika samarbeten, samt bedriva lobbyverksamhet.

Generator anordnar en årligen återkommande konferens, Generatorkonferensen, som främst vänder sig till anställda inom offentlig sektor som på något sätt arbetar med kultur-, närings- eller affärsutveckling. Hittills har man inte vänt sig direkt till kulturskaparna själva, men har ambitionen att göra det. ”Vi måste lyfta in kreatörerna själva, tala med dem, inte bara om dem!” säger Johanna Skantze, vd för Generator.

Det första arrangemanget med kreatörer från hela landet ägde rum i Stockholm 18 maj 2011. Generators webbplats är enormt omfattande, och håller i skrivande stund på att göras om och uppdateras för nylansering i juni 2011.

Generator finansieras av medlemmarna, den årliga Generatorkonferensen samt Tillväxtverket

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Generator Sverige har varit involverade i satsningen på inkubatorer. Dels bidrog Generator med input i form av den egna kartläggning av landets inkubatorer som arbetar med företag inom kulturella och kreativa näringar* och dels som medlem i styrgruppen för Creative Business Center.

*Se bilaga i slutet av denna kartläggning.

Bästa rådet till kulturskapare

"Nya idéer och innovationer skapas då människor med olika kunskapsområden möts, utbyter erfarenheter och lägger grunden för nya relationer. Alltså: arbeta på den lokala kontorsklubben, leta upp ett café där personer med spännande kompetenser håller till, utvärdera möjligheten att sitta på ortens inkubator – skapa din egen grund för oförutsedda möten!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
JOHANNA SKANTZE

Trygghetsrådet TRS

Trygghetsrådet TRS är ett av flera trygghetsråd i Sverige. TRS arbetar för att skapa tryggare anställningar inom de organisationer och företag som är anslutna. Det gör man dels genom att erbjuda anställda som sägs upp eller avslutar sina anställningar hjälp i form av rådgivning, kompetensutveckling eller ekonomiskt stöd, dels genom att arbeta förebyggande med både individer och hela verksamheter för att minska risken för uppsägningar. Man har också olika projekt som riktar sig till hela branscher eller yrkesgrupper.

Alla företag och organisationer som är anslutna till Arbetsgivaralliansens, Svensk Scenkonsts, Teatercentrums, Danscentrums eller Länsmuseernas avtalsområden omfattas av TRS omställningsavtal. Dessutom ingår flera företag och organisationer utanför kultursektorn. Sammanlagt omfattas cirka 5 600 företag eller organisationer med drygt 40 000 anställda.

Typiska TRS-områden inom kulturella o kreativa näringar är teater-, musik-, dans- eller andra kulturinstitutioner, fria teater- och dansgrupper och länsmuseerna.

Som en del av sitt arbete med förebyggande insatser för ökad trygghet i arbetslivet är TRS också en av delägarna i Teateralliansen, Dansalliansen och Musikalliansen. Allianserna erbjuder yrkesverksamma skådespelare, dansare, musiker och sångare trygghet i form av en grundanställning, samt olika former av kompetensutveckling både för de anställda i allianserna och för övriga frilansande skådespelare, dansare, musiker och sångare.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Trygghetsrådet TRS är huvudman för tre projekt med rubriken KulturKraft, som finansieras av Europeiska socialfonden (ESF). KulturKraft Syd och Väst pågår för fullt, KulturKraft Nord

har just beviljats pengar till en förprojektering. Projekten handlar om att erbjuda kompetensutveckling för professionellt yrkesverksamma inom scenkonst, musik och film/tv.

KulturKraft riktar sig till personal inom såväl konstnärliga som tekniska och administrativa yrken oavsett anställningsform, och erbjuder kurser, föreläsningar, workshops, seminarier, nätverksträffar och andra kompetensutvecklande aktiviteter. Man ser strategiskt på kompetensutveckling - den ska påverka både individer och verksamheter inför framtiden. Många av aktiviteterna handlar om att stärka och utveckla entreprenörskapet.

Projektet ska också medverka till att stimulera den regionala tillväxten och utvecklingen. Genom att skapa och utvecklar nya och befintliga kontaktytor och nätverk för kulturskapare och kulturarbetare från olika delar av branschen bidrar man till utvecklingen av hela kulturlivet i respektive region, och ett synliggjort och utvecklat kulturliv är en stark faktor i en regions attraktionskraft, påpekar KulturKrafts samordnare Robert Karlsson.

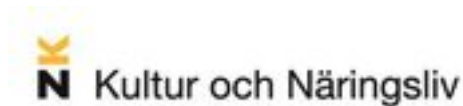
Exempel på projekt man stött eller arit inblandad i

KulturKraft-projekten är naturligtvis tydliga exempel på projekt som har kopplingar till de kulturella och kreativa näringarna. Varje enskild kulturentreprenör som deltagit i någon av våra aktiviteter är i sig ett levande exempel på detta.

Bästa rådet till kulturskapare

"Har svårt att ge något generellt råd till en kulturskapare. Men vi inom branschen måste stärka vårt självförtroende inom dessa frågor, och ta initiativet och tolkningsföreträdet kring vad ett kulturentreprenörskap innebär."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ROBERT KARLSSON, HELEN BERGSTEDT

Kultur och Näringsliv kallar sig en ”branschorganisation för kulturella och kreativa samarbeten mellan näringsliv, konst och kultur.” I detta nätverk ingår fler än 250 företag och kulturorganisationer. Kultur och Näringsliv startade som en verksamhet inom Industriförbundet och har burits av näringslivets intresse för kultur.

Kultur och Näringsliv finansieras av medlemsavgifter och uppdrag från företag, kulturorganisationer och offentlig sektor. Man förmedlar och arrangerar kurser, seminarier, böcker, utbildningar och workshops, samt erbjuder rådgivning, modeller och metoder för genomförande av samarbeten mellan kultursektorn och näringslivet.

Grundtanken är att Näringsliv och Kultur är skilda saker, men att de kan ”lära och inspireras” av varandra.

För kulturorganisationer verkar samarbetet huvudsakligen handla om finansiering, sponsring, eller hjälp att lära sig affärsutveckling. I det senare fallet kan K&N hjälpa kulturorganisationerna att ”förstå företagets perspektiv”.

För näringslivet menar man att drivkraften för ett samarbete huvudsakligen är att kulturen står för ”positiva associationer” i samhället, samt kan vara en bra plattform för CSR-projekt, det vill säga det som kallas *Corporate Social Responsibility* – Företagets samhälls- / medborgarsvar. Skänka pengar till bistånd, kompensera för miljöutsläpp, mm.

För samhället i stort framhåller man att konst och kultur stärker identiteten, demokratin och samhällsandan i en kommun, och gör den attraktiv för medborgare, företag och besökare. Där ser man sig som en ”flerspråkig” konsult som kan hjälpa till att kartlägga och presentera möjligheter från de olika perspektiv kultur, näringsliv och kommun har.

Sedan 1993 delar man också ut *Swedish Arts and Business Awards* en gång om året för särskilt intressanta samarbeten mellan näringslivet och kulturen.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Kultur och Näringsliv har ingen direkt koppling till regeringens handlingsplan eller det som sker inom den. Man har en etablerad verksamhet sedan många år som avser samarbeten mellan kulturinstitutioner och näringslivet, men den går främst ut på att koppla samman etablerade aktörer från båda sidor i tillfälliga samarbeten, inte att utveckla nya näringar eller att stärka nyföretagande inom kultursektorn.

Däremot har man en unik samlad kunskap om förutsättningar och möjligheter för sådana samarbeten, sett både ur kultur- och näringslivsperspektiv, och ett enastående nätverk. Man för också en dialog om möjliga samarbeten med såväl Närings- och Kulturdepartementen som med Kulturrådet.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

”Vi arbetar inte så direkt, utan framför allt med rådgivning, metodutveckling och utbildning.”

Bästa rådet till kulturskapare

”Lär er hur näringslivet fungerar!”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
SUSAN BOLGAR

Musiksverige är en intresseorganisation för musikbranschen, som samlar artister, kompositörer, textförfattare, musiker, skivbolag och musikförläggare. Man vill underlätta en utveckling där mer svensk musik når lyssnarna på ett sätt som både är lättillgängligt för konsumenterna och ekonomiskt hållbart för dem som skapar musiken. Musiksverige representerar inte arbetsgivarsidan och äger inte heller rättigheter eller avtal.

Föreningen MusikSverige grundades våren 2010 och fick sin första vd, Elisabet Widlund, i oktober samma år.

Grundare är SAMI (Svenska Artister och Musikers Intresseorganisation); Musikerförbundet; SYMF (Sveriges Yrkesmusikerförbund); STIM (Svenska Tonsättares Internationella musikbyrå); FST (Föreningen Svenska Tonsättare); SMFF (Svenska Musikförläggareföreningen); SKAP (Föreningen Svenska Kompositörer av Populärmusik); IFPI Svenska Gruppen (International Federation of the Phonographic Industry) och SOM (Svenska Oberoende Musikproducenter). Man arbetar för att inkludera fler organisationer.

Musiksverige ser som sin uppgift att ”ge den svenska musiken bästa möjliga förutsättningar att skapas, utvecklas och spridas”. Detta gör man huvudsakligen genom att informera om och driva viktiga frågor inom tre fokusområden:

Upphovsrätten anser Musiksverige vara en självklar förutsättning för sysselsättning inom de kreativa och kulturella näringarna och för ett stort och varierat musikutbud.

Musikexporten, där man vill förbättra det statliga musikexportstödet och bidra med förslag och kunskaper för att göra det mer långsiktigt och stabilt.

Utbildningsfrågor, där Musiksverige för en dialog med musikhögskolor och politiker på utbildningsområdet om vilken typ av kompetens musikbranschen har behov av, nu och i framtiden.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Musiksveriges medlemmar berörs självklart i hög grad av regeringens satsning på KKN. Musiksverige vill bidra till ökad kunskap hos politiker, tjänstemän och journalister om hur musikbranschen fungerar och hur den bidrar till tillväxten i samhället. Man tycker att regeringens satsning underlättar det arbetet.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Musiksverige har ansökt om att genomföra ett statistikprojekt i samarbete med Tillväxtverket. Statistiken ska beskriva musikbranschens omsättning och export. Vi deltar också i ett seminarium i Almedalen i år där vi i en casestudie beskriver hur en låt skapar ekonomisk tillväxt i samhället.

Bästa rådet till kulturskapare

"Engagera dig i en intresseorganisation för att påverka politiken, så att dina förutsättningar att skapa kultur förbättras."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ELISABET WIDLUND

kulturskaparna

Kulturskaparna är ett nätverk för opinionsbildning och samarbete på upphovsrättsområdet. Bakgrunden till nätverkets tillkomst är att upphovsmännens och de utövande konstnärernas röst tidigare saknats i den offentliga debatten om kulturens villkor på Internet.

Tillsammans representerar de 25 organisationerna i nätverket över 50 000 yrkesverksamma inom olika konstområden som författare, bildkonstnärer, musikskapare, skådespelare, regissörer, dansare, musiker och journalister samt de svenska upphovsmän och utövande konstnärer som är anslutna till upphovsrättsorganisationerna

Samarbetet inleddes sommaren 2009

Initiativet till Kulturskaparna togs sommaren 2009 genom Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, KLYS. Den 23 juni 2009 beslutade de 25 kulturskapsorganisationerna vid ett stormöte att ett samarbete på upphovsrättsområdet skulle inledas. Alla de medverkande organisationerna har tillsammans diskuterat fram riktlinjer för det nya nätverket.

Arbetsätt, finansiering och talespersoner

Arbetet i Kulturskaparna bedrivs i olika arbetsgrupper med en samordnande styrgrupp. Verksamheten i nätverket finansieras i sin helhet av de medverkande organisationerna själva.

Nätverket representeras utåt av fem talespersoner som var och en företräder de olika konstområdena i Kulturskaparna: ord, bild, ton och scen.

För att nå ut med sitt budskap har man anordnat open space seminarium i Almedalen, haft egen monter på bokmässan, och aktivt bloggat, twittrat och talat. Ibland på tu man hand, ibland i samtal med politiska partier och deras företrädare.

”Kulturskaparna har fyllt ett tomrum”, säger dess ordförande Alfons Karabuda. ”Ett tomrum mellan ovetskap och erfarenhet kring skapande och utförande av kultur. Vi har fyllt ett tomrum mellan skyttegravar som tidigare gett oss ultimatum som: upphovsrätt eller frihet. Rätten till det personliga uttrycket kan vi hävda med hjälp av upphovsrätten, och då få ett massantal original istället för endast en röst kopierad i massor.”

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Kulturskaparna berörs i hög grad av regeringens handlingsplan eftersom denna riktar in sig på upphovsmännens arbetsmarknad. Det är därför viktigt att de förslag, projekt och satsningar som blir följden av handlingsplanen tas fram utifrån en genuin förståelse för upphovsmännens och kulturskapsarnas villkor, något Kulturskaparna arbetar hårt för att åstadkomma hos både allmänhet och beslutsfattare. Man ser sig också som en länk mellan det ”traditionellt” kulturella och de kreativa näringarna.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Med kulturskapsrepresentant i Rådet för Kulturella och Kreativa näringar och kulturella och kreativa näringar på Kulturskapsarnas agenda ser man bra möjligheter att vara en resurs framöver.

Bästa rådet till kulturskapare

”Mitt bästa råd är att söka se sin del i ett större sammanhang. Det ger självförtroende och argument inför ett påverkansarbete vi tyvärr behöver, nu och inom överskådlig framtid.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ALFONS KARABUDA

COMPANION

Coompanion erbjuder kostnadsfri rådgivning för den som vill starta eget kooperativt företag. I Sverige finns 25 Coompanion – minst ett i varje län – som erbjuder sådan rådgivning och information till människor som vill förverkliga idéer tillsammans genom att starta och driva ett gemensamt ägt företag. Varje Coompanion är en självständig juridisk enhet, men för hanteringen av gemensamma frågor har den ideella paraplyorganisationen *Coompanion Sverige* bildats.

Coompanion finansieras till två tredjedelar regionalt av organisationer, offentlig sektor, konsultintäkter och EU-medel. Staten står genom Tillväxtverket för en tredjedel, vilket garanterar den kostnadsfria rådgivningen.

Enligt Coompanions webbplats, som är tydlig, men seg att navigera, har kooperativa företag framtiden för sig. Det startas runt 600 nya varje år i landet, inom alla branscher, men särskilt, påpekar man, inom kulturområdet, upplevelseindustrin, IT-branschen och inom vård och omsorg – moderna, kreativa och kunskapsintensiva tillväxtsektorer.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

”Kultur & hantverk” nämns på webbplatsen som ett av 12 områden man kan starta kooperativa företag inom. Där kan man också läsa att framgångsrikt kulturentreprenörskap handlar om att använda det bästa från företagets värld, för att skapa utrymme för konstnärlig frihet. Man konstaterar att brödjobb, projektbidrag, tillfälliga uppdrag och en osäkerhet om man blir sjuk eller arbetslös är vardag för många kulturarbetare, och framhåller att samarbete

kan möjliggöra att man minskar kostnaderna och ökar möjligheterna att hitta ”sin marknad” – eller kommer på helt nya sätt att verka som skapar oberoende och konstnärlig frihet.

Coompanion har täta kontakter med Tillväxtverket, dels för att det är en av Coompanions uppdragsgivare men även för att diskutera andra program och strukturella insatser. Det kan finnas regionala initiativ med bäring på KKN-satsningen men annars har satsningen inte haft någon större betydelse för Coompanion.

Som exempel på ”kulturentreprenörer som lyckats” nämns konstnärskollektivet Not Quite i Dalsland, Byggnadsvård Qvarnarp i Eksjö, Konstrundan på Österlen, Hultsfredsfestivalen och Cirkus Cirkör.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Här finns en mängd exempel på teatergrupper och band som drivs i kooperativ form. Ett bra exempel är Kulturentreprenörerna i Västerås!

Bästa rådet till kulturskapare

”Lär er att ta betalt!!!”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
EMMA PEROLS

SVID arbetar för att höja medvetenheten om designens betydelse som konkurrensmedel. Man stödjer också forskning och utbildning inom designområdet. Man har sex lokala kontor strategiskt placerade över hela landet. Finansieringen kommer i huvudsak från Tillväxtverket via ett årligt anslag. Annan finansiering av projekt kan exempelvis komma från medverkande företag, regioner, kommuner eller olika fonder.

Verksamheten går i hög utsträckning ut på att informera och inspirera, förmedla kontakter och medverka i dialoger kring regionala utvecklingsfrågor. Man ger råd till främst små och medelstora företag och hjälper dem på olika sätt att hitta rätt designkompetens.

Det finns en intressentförening med närmare 60 medlemmar, som är öppen för företag, organisationer, offentliga verksamheter, högskolor och universitet. Den ordnar temamöten, studiebesök mm och utgör ett nätverk för medlemmarna.

På den lättnavigerade webbplatsen hittar man SVID:s definition av design, undersökningar och rapporter om nödvändigheten av att satsa på design, publikationer, trycksaker med mera. Det finns länkar och information om forskning på designområdet. Där finns också omfattande information som vänder sig till företag, designer, forskare och studenter. Man erbjuder kurser, driver och hjälper till med designtävlingar, förmedlar kontakter för stipendier och praktikplatser med mera.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Design är per definition en kreativ näringsgren, och eftersom SVID får sitt basanslag från Tillväxtverket, som är en av huvudaktörerna inom regeringens handlingsplan för dessa näringar, påverkas man självklart av regeringens satsning. Man menar att designområdets utveckling har

inneburit en breddning och fördjupning för det offentliga och privata näringslivet. I allt större utsträckning används designmetoder för att lösa problem, utveckla produkter, tjänster, processer och affärsmodeller.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

SVID har varit engagerad i flera delområden i Handlingsplanen. Inom delområdet "Innovation och design" genomförde Vinnova under 2010 en utlysning inom Var dags IT, med en budget på 17 miljoner kronor. SVID deltog i utformningen av projektet och var delaktig i bedömningen av ansökningarna.

Man har även deltagit aktivt i delområdet "Mäklarfunktioner/ nätverk/modeller för samverkan" där Tillväxtverket engagerat flertalet regioner i Sverige för att få fram strategier och projekt som kan främja utvecklingen av kulturella och kreativa näringar regionalt. I samband med det arbetet har SVID deltagit vid 16 av 21 regionala möten och vid bedömningen av förslag som Tillväxtverket avser att stödja.

Bästa rådet till kulturskapare

"Ett utbrett samarbete med andra grupper för att utveckla verksamhet och affären. Genom att jobba tvärdisciplinärt skapas nya kontakter och möjligheter både bland de kulturella och kreativa näringarna som i andra yrkesgrupper."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
CLAES FRÖSSÉN

Svensk Form

Svensk Form är en ideell medlemsförening med ett uppdrag från regeringen att främja svensk design, både nationellt och internationellt. Som medlem får man bland annat tidningen FORM, en facktidskrift som bevakar arkitektur- och designområdet i Norden, med fokus på Sverige, och kommer med sex nr /år. Svensk Form har just nu ca 6000 medlemmar och 12 ideellt arbetande regionalföreningar runtom i Sverige.

Föreningen har gamla anor. Den bildades redan 1845, då under namnet Svenska Slöjdföreningen. Idag vänder man sig både till designintresserade i allmänhet och till designbranschen, det vill säga producenter, tillverkare, konsthantverkare, konstindustri, grafisk formgivning, mode och industridesign med mera. Naturligtvis är studenter med inriktning på design också en viktig målgrupp.

I uppdraget ingår även att nå ut till opinionsbildare och beslutsfattare inom stat, kommun, landsting och företag samt högskolor och universitet.

En viktig del av verksamheten är att producera nationella och internationellt turnerande utställningar i samarbete med flera samarbetspartners. På Svensk Forms webbplats finns exempel och länkar. Listan på samarbetspartners på hemsidan upptar närmare 80 namn på skolor, myndigheter, föreningar, museer och andra institutioner, varav åtskilliga finns med i den här kartläggningen.

På webbplatsen får man dessutom reda på att föreningen kan erbjuda föreläsningar, uthyrning av sitt fina bibliotek samt studiebesök i Stockholm. Man förmedlar också juristhjälp i immaterialrättsliga frågor, men har ingen egen jurist.

Vd för Svensk Form är Ewa Kumlin, och på webbplatsen finns också en länk till hennes blogg Fru Form, där hon skriver personligt om Svensk Forms olika projekt.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Svensk Form sitter tillsammans med SVID (Stiftelsen Svensk Industridesign) som offentliga samverkanspartners med Tillväxtverket och Vinnova för att utarbeta deluppdraget Innovation och Design inom KKN som ännu inte lagts ut i sin helhet. Satsningen kommer förhoppningsvis att påverka designområdet i stort, dock i dagsläget osäkert om och hur det kommer att påverka Svensk Forms verksamhet direkt.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Direkt inom KKN finns ännu inget sjösatt projekt. ”Dock är vi ju ständigt verksamma inom kulturella och kreativa näringar i samverkan med andra parter”, säger Ewa Kumlin

Bästa rådet till kulturskapare

”Ge inte upp! Fortsätt göra det du tror på och brinner för, och försök hitta verktyg för att dokumentera, notera och mäta effekten av din verksamhet.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
EWA KUMLIN

Creative Stockholm är ett omfattande samverkansprojekt mellan kultur och näringslivssektorerna i Stockholmsregionen, i avsikt att stärka företagande som bygger på ett konstnärligt, kulturellt och kreativt skapande. Ett av projektets huvudsakliga syften är att utarbeta ett handlingsprogram för kulturella och kreativa näringar.

Partnerskapet bakom Creative Stockholm utgörs av Botkyrka kommun (projektägare), Landstingets kulturförvaltning genom Transit Kulturinkubator, Stockholms kulturförvaltning genom Innovativ kultur, Stockholm Business Region, Landstingets regionplanekontor, Nacka kommun, Värmdö kommun, Södertörns högskola, och KTH CEFIN (centrum för bank och finans). Finansieringen kommer huvudsakligen från EU:s regionala utvecklingsfond med nästan 5 miljoner och Botkyrka kommun med nästan 7 miljoner, och programmet ska pågå från första januari 2009 till sista december 2011.

För att vara ett så omfattande program är den tillgängliga informationen om vad Creative Stockholm sysslar med mycket knapphändig, och lätt frustrerande. Man har en hemsida som består av en enda sida med ett kort stycke finstilt text. Den information som idag går att få tag, i hittar man dels på Landstingets regionplanekontors hemsida, dels på Tillväxtverket. Det finns också en Facebooksida.

Creative Stockholms projektledare Jonas Olsson berättar att man bland annat:

- Arbetar med resursinventeringar och utredningar till handlingsprogrammet för kulturella och kreativa näringar i Stockholmsregionen. Ett förslag ska lämnas till Landstinget i höst.
- Samverkar med flera verksamheter som t.ex. Konstnärernas kollektivverkstad i Nacka, Digital Art Center i Kista och Subtopia i Botkyrka.
- Arbetar strategiskt med hur fonden Innovativ Kultur ska få större regionalt genomslag.

- Arbetar med att utveckla Södertörns högskola till en centrumbildning för kulturella och kreativa näringar.
- Vill utveckla hemsidan till en viktig digital mötesplats i genomförandet av regionalt handlingsprogram och regionalt partnerskap, samt för att tillgängliggöra regionens innovationssystem.

På regionplanekontoret hittar man en tidig projektplan som bland annat listar mål som ska vara uppnådda efter 2011. Där står bland annat att Creative Stockholm under projekttiden kommer att involvera minst 300 företag i olika aktiviteter. Jonas Olsson säger att detta sker inom Innovativ Kultur och Transit/SITE:s verksamheter, och att målen helt klart kommer att vara uppfyllda när projektet avslutas.

För den som vill sätta sig i situationen, eller har något man vill bidra med är den knapphändiga informationen frustrerande. I projektplanen skisseras många intressanta initiativ, men det säger mycket litet om var man står idag eller hur samarbetet mellan de olika parterna fungerar.

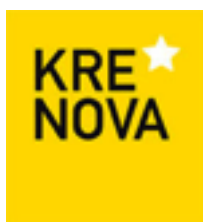
Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

"Business-in-Residence, ett mobilitetsprogram för kulturföretagare på nordisk nivå i första skedet (hösten 2011) och globalt efter 2012. Frukostseminarier i samarbete med Bonniers affärsutveckling, Mentorskapsprogram för KKN företag i samarbete med Handelshögskolan, Konferenser, seminarier, nätverksbygge, internationella samarbetsprojekt m.m.

Bästa rådet till kulturskapare

"Att hålla fokus på verksamheten, inte kompromissa för mycket eller "sälja ut sig". Alltså tänka långsiktigt."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
JONAS OLSSON

Krenova arbetar med att stötta och hjälpa personer inom den kreativa sektorn i Norrbotten och Västerbotten att starta och driva egna företag.

Krenova är ett EU-projekt som ägs av Region Västerbotten. Övriga finansiärer är Europeiska Regionala Utvecklingsfonden, Norrbottens läns landsting, Umeå kommun, Skellefteå kommun och ALMI Företagspartner Nord.

De resurser Krenova erbjuder är kostnadsfria, och uppdelade på tre typer av verksamhet: inkubator, seminarier och entreprenörsprogrammet.

- I inkubatorn erbjuds kreatörer en kontorsplats, utrustning och i vissa fall en personlig coach.
- Krenovas seminarier, föreläsningar och workshops är lärorika mötesplatser för kreatörer och näringsliv. Här knyts kontakter som skapar förutsättningar för nya samarbeten.
- Krenovas entreprenörsprogram ger kunskap som behövs för att starta och utveckla ett företag. Man utbildar exempelvis i varumärkesbyggande, ekonomi, bokföring, affärsplan, marknadsföring, försäkringar, webbnärvaro, med mera

Krenova tillhandahåller också Kreatörsbanken – en sökbar, webbaserad databas där näringsliv och samhälle får kontakt med kreatörer i Norrbotten och Västerbotten.

Man har för ögonblicket ett dussintal företag igång och mellan fyrtio och femtio som har lämnat inkubatorerna. Alla presenteras på webbplatsen som är föredömlig. Ren, snygg och överskådlig. Man har till och med gjort en definition av vilka branscher som räknas till de kreativa näringarna.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Krenova har funnit som projekt sedan 2008, men i och med regeringens satsning så har det skapats ett större intresse för dessa näringar och allt fler har fått upp ögonen för Krenova och verksamheten. Tillväxtverket och ALMI är medfinansiärer i Krenova,

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

"Projekt identitet" - Ett projekt som skapades av fyra företagare som satt i Krenovas inkubator (en industridesigner, en språkkonsult, en fotograf och en kulturanalytiker) som finansierades genom Tillväxtverkets program "Främja kvinnors företagande". Projektet drevs av ALMI Företagspartner Nord.

Bästa rådet till kulturskapare

"Nätverka! Våga satsa på din idé och undersök alla möjligheter till hjälp du kan få!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
HELEN BÄCKMAN

Transit Kulturinkubator hjälper den som vill driva företag inom konst, design, konsthantverk, film, musik och scenkonst att utveckla sin verksamhet. Deras lokaler ligger på Telefonplan i Stockholm, och där kan man ansöka om en kontorsplats. Blir man antagen får man förutom själva platsen regelbunden coaching och rådgivning, samt tillgång till de kontakter och erfarenheter som finns hos de andra företagen och verksamheterna runt Telefonplan. För ögonblicket finns ca 30 företagare på plats i lokalerna.

Transits Kulturinkubator arrangerar också aktiviteter och seminarier som är öppna för kultur- och kreatörsföretagare i hela Stockholmsregionen. Aktiviteterna ska bidra med nya kunskaper, tips, råd och kontakter till kreatör- och kulturföretagares verksamhet. Ofta handlar det om ämnen som rör företagande eller branschspecifika frågor. Aktiviteterna syftar också till att deltagarna ska få möjlighet att utveckla och bygga vidare på sina nätverk.

Nyligen har man till exempel haft seminarier kring texter - dvs. hur man ska berätta om sig och sitt i olika media, om marknadsföring och säljprocesser, webbpublicering mm.

I verksamheten ingår dessutom att samordna och utveckla ett nätverk med andra kulturinkubatorer i Stockholmsregionen. Där ingår just nu Starthus@kmh på Kungliga Musikhögskolan, Filmbasen i Botkyrka och SITE, ett produktions- och kunskapshus på Telefonplan som ansvarar för scenkonstområdet inom Transit. Se även SITE:s presentation i kartläggningen

Transit Kulturinkubator drivs som ideell förening med kulturbidrag från Stockholms Läns Landsting. Man ingår också i partnerskapet bakom projektet Creative Stockholm, som beskrivs på annan plats i kartläggningen.

Hemsidan är litet knäpphändig, och verkar dåligt uppdaterad – inga nyheter har noterats på de senaste sju månaderna - men ger ändå en hyfsad bild av verksamheten. Man är medveten om detta och vill göra om den en ”enkel och effektiv” sida så snart tid och energi finns.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Regeringens satsning har ännu inte haft någon särskild betydelse för verksamheten inom Transit, och man har inte startat eller involverats i några nya projekt på grund av den.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

”Vi har ett 20-tal intressanta projekt på Transit just nu. Det är vår vardag och jag kan inte se att någon är mer speciell än någon annan”, säger Åsa Bergquist Håål, som är verksamhetschef på Transit

Bästa rådet till kulturskapare

”Finslipa din idé, formulera den och tänk långsiktigt.”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ÅSA BERGQUIST HÅÅL

SITE

SITE är ett produktions- och kunskapshus för scenkonst på Telefonplan i Designens Hus, mitt i ett kreativt designcentrum, granne med Konstfack. Man erbjuder fria scenkonstutövare, med särskild betoning på dans/performance både kontorsplats och studio och dessutom rådgivning inom finansiering och produktion samt hur man ska få ut sina produktioner internationellt.

SITE förfogar över 800m² i egna lokaler, varav hälften utgörs av kontor och hälften av en studio- och produktionslokal. Kontorsrummen är mellan 10-20 kvm och tillgång till konferensrum, duschar, kök och gemensamma lokaler ingår i hyran, liksom veckostädning. Medlemmar och samarbetspartners är Loco Motion, Tidskriftsverkstaden i Stockholm, Klimataktion, Länsteatrarna i Sverige och Botkyrka Community Dans & Teater.

Varje år utser SITE ett antal stipendiater som under ett års tid får skrivbordsplats, mötesrum, rådgivning, en veckas studiotid och förstas möjligheter till kreativa möten med varandra och medlemmar på SITE. 2011 års SITE stipendiater presenteras på webbplatsen.

SITE Projektrum är en annan tjänst, som är öppen för alla inom scenkonsten. Där kan man boka in sig och få kunskap och handledning i sådant som rör bidragsansökningar, produktion, turnéläggning och annan projektrelaterad verksamhet av erfarna producenter och kommunikatörer. Det är också möjligt att diskutera och få handledning i enskilda frågor. För den som nyligen startat sin verksamhet och inte fått någon finansiering är tjänsten kostnadsfri. För den som har fått ett stöd är kostnaden 5% av stödet.

SITE ansvarar också för scenkonstområdet inom föreningen Transit Kulturinkubator, vars syfte är att utveckla och etablera stöd till både befintliga och blivande kulturföretagare i Stockholms län. (Se presentation av Transit Kulturinkubator på annan plats i kartläggningen.)

SITE är en ideell förening som ägs av sina medlemmar och får stöd av Kulturrådet, Stockholms läns landsting och Kulturförvaltningen i Stockholm stad.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

SITE arbetar med kulturella näringar – det vill säga den del av arbetet som syftar till att lyfta framförallt scenkonsten. Det gör man dels genom sin kärnverksamhet (residens, projektrum, produktion, kunskapsförmedling) och dels genom att vara ansvariga för scenkonsten inom Transit Kulturinkubator. Man har också startat ett nordiskt residensprogram för KKN, business-in-residence, som syftar till att skapa förutsättningar för scenkonsten i kombination med andra uttryck som t.ex. Mode och design. Programmet stöds regionalt och skulle antagligen ha genomförts oavsett om regeringens handlingsprogram fanns eller inte. Dock ligger det väl i linje med flera av intentionerna i handlingsprogrammet.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

SITE är en av 4 konstformer, Scenkonst, Musik, Film och Design/form som samverkar i kulturinkubatorn TRANSIT. Det är ett spännande exempel på hur svårt det är att få gehör för hur olika kultur och kreativa näringar är och hur olika man måste agera för att komma framåt, säger Christina Molander på SITE. SITE är nu också i uppstartsfasen av ett nytt nordiskt projekt.

Bästa rådet till kulturskapare

"Samverka, hitta de strukturer som passar just dig och driv på att de ska fungera för dig Gör det du är bäst på. Det är möjligt att verka utan att göra alla detaljer i en verksamhet. Gå med i nätverk!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
CHRISTINA MOLANDER

Innovativ Kultur verkar för kulturell och konstnärlig förnyelse i Stockholms län, genom att erbjuda resurser till nyskapande konst och kultur, kulturella experiment och ny samverkan, exempelvis mellan kultur och näringsliv eller kultur och akademi.

Innovativ Kultur startade på uppdrag av Stockholms stad hösten 2008. Från och med 2010 har man fått stöd från Stiftelsen framtidens kultur – numera Kulturbryggan. Dessa två ger tillsammans tre miljoner årligen till fonden att använda till stöd till olika projekt.

Projekten man arbetar med behöver inte bli publika, välkända eller lyckas fullt ut. Däremot vill man se projekt i tidiga faser som utmanar och förnyar. Man kan ge ett initialt stöd till projekt som bryter ny mark och verkar gränsöverskridande. På webbplatsen presenteras mer än 30 projekt som har fått stöd med mellan 70 000 och 200 000 kronor. Fonderna erbjuder möjlighet att söka projektmedel under hela året, men beslut fattas två gånger per år.

Allmänna krav är att projekten ska ha ett tydligt inslag av kulturell och konstnärlig förnyelse, samt att sökande ska ha sin huvudsakliga verksamhet förlagd till Stockholm.

Idéloftet är ett tillfälle att få presentera idéer och få omedelbar feedback från rutinerade rådgivare, som Innovativ Kultur erbjuder.

Idéloften äger rum på utvalda torsdagar mellan 13.00 och 17.00. Ingen anmälan behövs utan det är bara att droppa in. Varje idéloft har ett tema som indikerar vilken typ av rådgivare och andra människor man kan förvänta sig att möta. Aktuella dagar finns på webbplatsen.

Innovativ Kultur drivs av konsultföretaget Innovation Impact på uppdrag av Stockholms stad. Se presentation av Innovation Impact på annan plats i kartläggningen

KONTAKTPERSON: BERNT ERICSON

ADA

Association for Design and Advertising
En Mötesplats för design och
marknadskommunikation

ADA (Association for Design and Advertising) är en mötesplats för kreativa näringar i Göteborg och Västsverige. Fokus ligger på Design och Marknadskommunikation. ADA är ett projekt som ägs och finansieras av Göteborgs stad via Business Region Göteborg AB.

ADAs uppdrag går ut på att skapa goda förutsättningar för att Göteborg och regionen behåller och lockar till sig nya aktörer inom de kreativa näringarna, att talangerna inte flyttar därifrån, samt att kompetens från de kreativa näringarna kommer samhälle, medborgare och annat näringsliv till nytta. Det gör man enligt webbplatsen genom att ”vara lagom jobbiga och trycka på där vi menar att det finns en stagnation”.

Konkret så gör man det genom att skapa mötesplatser, stora och små, digitala och fysiska. Det kan vara seminarier, workshops, webbsidor... Den egna webbplatsen är minst sagt underhållande och informativ med krönikor, nyheter, kalenderium för intressanta händelser, ett galleri med exempel på verk i alla former, och massor av läsbara notiser/intervjuer med företag och folk under rubriken ”Hej vad gör du?”

Mycket av informationen styrs och uppdateras av besökarna själva. Man brukar ha runt 13 000 besökare i månaden på webben och på deras aktiviteter kommer enligt uppgift ”allt från 60 personer till 600”.

Under 2011 har man bland annat som mål att samla kreatörer för att få dem att träffas och träffa andra, skapa debatt om frågor som flyttar fram positionerna för kreatörer i västra Sverige, vara ett fönster för det kreativa fältet i Göteborg och regionen samt skapa starkare band internationellt.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

”Regeringens satsning har inte haft någon specifik betydelse för ADA, men det är klart att det har tillkommit intressanta initiativ och program även på regional nivå, som ADA har mått bra av”, säger verksamhetsansvariga Matilda Lindvall. ”Plus att det finns en politisk vilja och kunskap om näringarna nu som man inte märkte av på samma sätt tidigare.”

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

”Det finns en mängd... svårt att svara på. Men jag kan säga att jag generellt är stolt och glad över hur flera i västra Sverige (politiskt, regionalt, kommunalt, ideellt) satsar och driver frågor kring KKN”, säger Matilda. ”Vi är duktiga här i väst!”

Bästa rådet till kulturskapare

”KEEP UP!”

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
MATILDA LINDVALL

TILLT är en vidareutveckling av Skådebanan, som sedan 1999 haft ett regionalt uppdrag att utveckla möten mellan kultursektorn och arbetsplatser i Västra Götaland. Sedan 1 januari 2009 bedrivs verksamheten under namnet TILLT.

TILLT kallar sig en ”bryggverksamhet”, dvs. man tar initiativ till möten mellan kulturlivet och arbetslivet, och ser till att dessa fungerar. Genom att ge konsten och kulturen nya arenor i samhället får konstnärer möjlighet att sätta sin konst i ett nytt sammanhang vilket ger utrymme för konstnärlig utveckling.

TILLT erbjuder en rad olika program för ”Kreativ Personal- och Organisationsutveckling”, där man genom samarbeten mellan konstnärer och människor i det aktiva arbetslivet hjälper företag och organisationer att utvecklas. Man samarbetar med ett sextiototal konstnärer av olika slag, som alla presenteras på hemsidan.

På hemsidan kan man också läsa om ett stort antal genomförda uppdrag, där både medverkande konstnärer och uppdragsgivare berättar om sin upplevelse av projektet, liksom medarbetare på de olika arbetsplatserna. Kundlistan omfattar hundratal namn av de mest vitt skilda slag från offentlig sektor till privat näringsliv, från ABB Kabeldon via IKEA till Östra sjukhusets akutmottagning.

TILLTs verksamheten finansieras med egenintäkter, anslag från Statens Kulturråd och Västra Götalandsregionen, EU-medel samt medlemsavgifter. Självfinansieringsgraden är för närvarande ca 60 %.

TILLTs medlemmar är organisationer av två slag. Dels kulturaktörer som producerar eller arrangerar kultur, som teatrar, museer, kulturförvaltningar och konstnärsorganisationer. Den andra typen av medlemmar är idéburna organi-

sationer, som till exempel fackförbund, föreningar och folkrörelser, som vill verka för kulturen genom TILLT. Exempel: ABF, LO, Unionen, Företagarna.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Det som varit viktigast för oss är att betydelsen av bryggverksamheter (i förslaget kallad mellanhänder) lyfts fram. Vår verksamhet är en pilotverksamhet i landet när det gäller bryggverksamheter, men vi har inte sett några konkreta resultatet av regeringens satsning.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Inom vår ordinarie verksamhet har vi sedan 2002 genomfört ca 80 årslånga samverkansprojekt mellan konstnärer och arbetslivet, varje år genomför vi ett hundratal kortare nedslag med konstnärer samt genomför ett löpande främjande arbete med hjälp av regionens kulturliv på arbetsplatser med ca 50 000 anställda.

Bästa rådet till kulturskapare

"Sök dig till nya arenor i samhället. Samverka med en bryggverksamhet som initierar, processleder och kvalitetssäkrar arbetet så att du får möjlighet att ägna dig åt det du är bra på: konstnärlig verksamhet och kreativa processer."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
JOHAN LUNDBLADH

Nätverkstan är en fristående aktör som bedriver utbildning, genomför projekt och erbjuder rådgivning och konsultstöd inom kultursektorn. Man har som mål att vara ett av Sveriges främsta resurscentrum för småskalig publicistisk, konstnärlig och annan kulturell verksamhet. Bland resurserna finns:

- Medieverkstäderna, där man erbjuder arbetsstationer åt de som arbetar med digital publicering.
- Nätverkstans Ekonomitjänst som hjälper kulturorganisationer med olika ekonomiska och administrativa tjänster.
- Kulturverkstan, som är en omfattande tvåårig projektledarutbildning på kulturområdet.

I samarbete med Göteborgs universitet, Västra Götalandsregionen och andra skraddarsyr man kurser och utbildningar för kulturlivets behov. Många kortare kurser och aktuella föreläsningar återfinns på hemsidan.

Nätverkstan har genomfört projekt åt en rad både stora och små organisationer. Man har haft uppdrag från Kulturrådet, Stiftelsen framtidens kultur och Västra Götalandsregionen m.fl.

Nätverkstan är ett icke vinstutdelande aktiebolag som ägs och drivs av tidskriften Ord & Bild och Tidskriftsverkstaden i Väst. 15 anställda arbetar i dag hel- eller deltid med Nätverkstan.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Nätverkstan ingår i Västra Götalandsregionens satsning på en tankesmedja inom kreativa näringar - ett led i Västra Götalandsregionens handlingsplan inom kulturella och kreativa näringar. På uppdrag av regionen har man tagit fram en fortbildning om kulturella och kreativa näringar för affärsrådgivare. Lär dig mer om de kulturella näringarna!

På uppdrag av Högskolan för Scen och Musik har man också tagit fram kursen Konsten att leva på sin konst, för de som studerar eller har studerat vid en konstnärlig högskola.

Regeringens satsning tycker man har betydelse på så sätt att man från statligt håll nu väljer att inhämta kunskap och formulera sig kring dessa frågor. Det är viktigt. Samtidigt är det nytt och återstår att se vad det kan betyda. Nätverkstan arbetar med det småskaliga kulturlivet. Där har ännu inte några insatser syns. De satsningar som varit är på myndighetsnivå. Det kan också vara viktigt, men vill man att få med sig kulturlivet måste det också bli konkreta satsningar på småskalig nivå nära kulturlivet och de utmaningar man brottas med. Lotta Lekvall, VD på Nätverkstan, sitter också i Rådet för KKN.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Nätverkstan var en organisation som ingick i VGRs ansökan om medel till flera projekt. NVs del var för att utveckla internationellt arbete inom kultur och företagande

Bästa rådet till kulturskapare

"Diskussionen om KKN kommer att finnas med under ett antal år framöver. Mitt råd är att skaffa sig kunskap om denna, förhålla sig till det och formulera sig. Gärna inom organisationer som KLYS och andra. Vi ska inte bara släppa diskussionen till ekonomerna. Konstnärerna o kulturskaparna behöver vara med och ge sin syn."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
LOTTA LEKVALL

Intercult är en fristående produktionsgrupp och ett resurscentrum med bas i Stockholm. Man initierar och driver kulturprojekt och samarbeten i hela Europa. Intercult har varit verksamt sedan 1996 och har ett mycket stort nätverk och kunnande om hur man leder internationella och interkulturella projekt.

Många av Intercults projekt är storskaliga och gränsöverskridande. Man är erkänt skicklig på att skaffa internationell finansiering. 2007-2010 drev man Europeiskt Resurscentrum för Kultur (ERK) på Kulturdepartementets uppdrag, och fortsätter att erbjuda konsultationer och råd beträffande internationella projektansökningar och ge kortkurser inom ämnet, nu under namnet *Europa Direkt Intercult (EDI)*.

Inom verksamheten ryms även ett kulturpolitiskt engagemang. Man arrangerar aktiviteter, politiska möten och studier. Intercult arrangerar också gästspel, förmedlar artister och driver publikutvecklingsfrågor.

Aktuella projekt är exempelvis det pågående *Corners*, ett flerårigt projekt där man utforskar kulturtraditioner och spännande nya, globaliserade, konstnärliga uttryck i Europas fyra hörn. Nyss avslutat är *Black/North SEAS*, som under fyra år kopplade samman kulturproducenter, konstnärer och forskare från 12 länder i ett samarbete som sträckte sig från Nordsjön till Svarta havet, besökte ett tjugotal städer och nådde en publik på närmare 80 000 personer.

Intercult finansierar sin verksamhet huvudsakligen med offentliga kulturbidrag, samt speciella projektstöd, som man söker från en mängd olika håll, och egna intäkter.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Regeringens satsning har inte direkt berört Intercult, och inga nya projekt har ännu utvecklats på grund av den. Man har dock uppvakttat Tillväxtverket om möjligheten att utveckla projektet "Europeiskt resurscentrum för Kultur" till en Mäklarfunktion för svenska kulturaktörer som vill jobba med europeiska projekt. Det blev dock inte av, eftersom man på Tillväxtverket inte var klara med sin internationella strategi

Bästa rådet till kulturskapare

"Var inte rädd och försök hålla fokus på din vision, vad du vill skapa, samtidigt som du måste tänka pragmatiskt och realistiskt!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
IDA BURÉN

TYP Kulturkapital

TYP Kulturkapital är ett konsultbolag som enligt sig själva ”agerar i gränslandet mellan det privata och det offentliga – mellan det visionära och det praktiska – och kan hjälpa er med att knyta samman kulturen med samhället samtidigt som vi skapar nya möjligheter till tillväxt, nya nätverk och konstnärlig verkshöjd.”

Enligt sin bolagsbeskrivning ska TYP kulturkapital bedriva rådgivningsverksamhet och i förekommande fall finansieringsverksamhet gentemot individer, föreningar, stiftelser, företag och myndigheter inom kultur och kreativ sektor.

Bolagets syfte är vidare att främja ett rikt, fritt och mångfacetterat kulturliv genom att stödja aktörer med kunskap, kompetens och kapital utifrån bolagets bästa förmåga. Det noteras också att bolaget har ett socialt ändamål som står över vinständamålet, vilket innebär att den vinst som man genererar kommer att återinvesteras i kulturområdet.

TYP har funnits sedan april 2010, och ägs och drivs av Tomas Bokstad, Yvonne Rock och Praktik Vithlani.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

TYP kulturkapital bildades sedan regeringens handlingsplan tillkommit, men inte som en följd av den. Kulturella och kreativa näringar faller dock definitivt inom TYP kulturkapitals kom-

petens- och verksamhetsområde. Flera av de samarbetsparter som man har är inblandade i en eller flera satsningar som är förknippade med handlingsplanen.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

På uppdrag av Region Värmland och Arvika kommun har TYP Kulturkapital arbetat med ett projekt i syfte att ta fram en modell för hur kultur, turism och näringsliv ska kunna samverka, och lyfta hela staden Arvika både kulturellt och ekonomiskt.

Bästa rådet till kulturskapare

"Samarbete, Nätverk, Kunskap och Konstnärlig höjd."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
TOMAS BOKSTAD

VOLANTE*

Volante är ett kunskapsföretag och ett konsultbolag. Man gör analysarbeten på uppdrag, ger ut böcker, tillhandahåller talare och arrangerar möten. Man erbjuder också rådgivning och organisationsutveckling. Fokus ligger på företag och fenomen som rör kreativitet, kultursektorn, upplevelseindustri och media.

Man riktar sig mot tjänstemän och politiker inriktade mot näringslivsutveckling, besöksnäring och kultur, samt chefer, verksamhetsutvecklare och projektledare inom kultursektorn.

Volante ägs och drivs av Tobias Nielsén, som tillsammans med Emma Stenström också ligger bakom sajten kulturekonomi.se.

Tobias är kulturekonom och ligger bakom ett stort antal analyser och rapporter som berör svenska och internationella företeelser inom de kulturella och kreativa näringarna.

Några aktuella exempel på Volantes verksamhet:

Hösten 2010 presenterades rapporten ***Gungor och karuseller - om utveckling av företag i kulturella och kreativa näringar***, som gjordes på uppdrag av PROJEKTET KKN (Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Värmland)

Under april 2011 presenterades rapporten ***Svenska Scener i Sociala Medier***, som beskriver hur synliga och aktiva olika scenkonstverksamheter är i sociala medier som Facebook, Twitter YouTube, blogg, mm, och hur man använder dem för att kommunicera med publik, makthavare och allmänhet.

Under rubriken Volante Academy har man våren 2011 börjat arrangera utbildningar och seminarier i aktuella frågor som rör samhällsutvecklingen. Digitala media och kulturella/kreativa näringar står bland annat i fokus.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Sammanfattningsvis kan man säga att Volante är en av de aktivaste aktörerna i Sverige när det gäller att bedriva och tillhandahålla samlad forskning och kunskap om utvecklingen inom de kreativa näringarna.

KONTAKTPERSON: TOBIAS NIELSÉN

Process

Innovation Impact är ett konsultföretag som ligger vid Nordiska museet. De har 8-9 medarbetare, mest "seniora".

Verksamheten fördelar sig på tre områden: Upplevelseindustri, Idrott och Hälsa samt Natur och miljö. Exempel på deras verksamhet är Ishotellet, idrottsarenor, friskvård och olika IT-tjänster kopplade till turism och naturupplevelser.

När det gäller upplevelseindustrin arbetar man enligt webbplatsen både inom de näringar där huvuduppgiften är att skapa och/eller leverera upplevelser och med att skapa upplevelsebaseade koncept inom andra näringar/områden.

I detta ingår att förstärka upplevelsen vid olika evenemang samt att utveckla nya upplevelsebaseade utbildningar, tjänster och produkter. Man erbjuder också kommuner och organisationer hjälp med att utveckla kultur- och upplevelseområdet i kombination med IT.

För den intresserade beskrivs 57 olika pågående och slutförda projekt på webbplatsen, som man haft från 2005 och framåt.

Åt Stockholms stad har man utvecklat och driver fonden Innovativ Kultur, som ger stöd åt nyskapande och gränsöverskridande kulturprojekt. Se presentation av Innovativ Kultur på annan plats i den här kartläggningen.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Kenneth Olausson, VD på Innovation Impact tycker att det känns stimulerande att denna sektor äntligen lyfts fram. "Vi började tala om upplevelseindustrin 1994 så det känns okej att det till slut blir lite uppmärksamhet" säger han.

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Innovation Impacts medverkan i Creative Stockholm sker i samarbete med Tillväxtverket och där finns också Generator med på ett hörn. Man arbetar åt Almi med innovationsrådgivning inom de kreativa näringarna. Åt Vinnova har Innovation Impact arbetat med hur man med teknikens hjälp kan förstärka upplevelsen innan, under och efter ett besök på en arena eller evenemang inom idrott, kultur och turism.

Man har också hjälpt den nya myndigheten Kulturbryggan med sin utveckling.

Bästa rådet till kulturskapare

"Sök det nya i gränserna mellan olika områden och i samarbete mellan olika näringar. Nätverka, samarbeta och lär av andra från andra områden/näringar. Se IT och telekom som designmaterial som ingår i stort sett allt man gör. Skapa ett företag (AB) att arbeta utifrån."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
KENNETH OLAUSSON

Högskolor

Det är naturligtvis inte möjligt att inom ramen för denna kartläggning identifiera alla utbildningar, kurser och program som kan ha någon anknytning till kulturella och kreativa näringar i stort.

Däremot kan vi notera att regeringen inom sin satsning på KKN avsatt sammanlagt fem miljoner till ”Entreprenörskap i konstnärliga högre utbildningar”. Dessa pengar hanteras av Tillväxtverket, som har börjat bygga upp ett nätverk av konstnärliga högskolor. Kontaktperson på Tillväxtverket för detta projekt är Henrietta Schöenstern.

Några skolor som ingår i nätverket är exempelvis

- Dans och Cirkushögskolan
- Stockholms Dramatiska Högskola
- Konstfack
- Kungliga musikhögskolan
- Kungliga konsthögskolan
- Stockholms musikpedagogiska institut
- Beckmans designhögskola
- Konst- och designhögskolorna vid Umeå universitet
- Konsthögskolan i Malmö
- Teaterhögskolan i Malmö
- Musikhögskolan i Malmö
- Högskolan för scen och musik i Göteborg
- Operahögskolan i Stockholm

Några intressanta initiativ på området som noterats under kartlägningsarbetet – det finns säkert fler:

I Göteborg erbjuder Högskolan för Scen och Musik 15-poängskursen *Konsten att leva på sin konst*, för de som studerar eller har studerat vid en konstnärlig högskola. Kursen har tagits fram av Nätverkstan.

Södertörns högskola erbjuder sedan våren 2009 en kurs i *Kultur och Entreprenörskap* för samma målgrupp, som tagits fram i samarbete med konsultbolaget IKKE.

Södertörn har också tagit initiativ till satsningen SHARE – ett mångvetenskapligt forum för kulturella och kreativa näringar. Idén är att samla den forskning som är till nytta för kulturella och kreativa näringar, och vara en internationellt ledande forskningsmiljö med inriktning mot dessa.

På Konstfack är entreprenörskap ett obligatoriskt ämne för de som läser sista året på kandidatnivå. Konstfack har också ett samarbete Handelshögskolan, KTH och Karolinska Institutet där eleverna kan nätverka utanför skoltid och gå kurser på varandras skolor. Det är faktiskt fler studenter från Konstfack som startar eget än från Handelshögskolan. Man har också ett nära samarbete med Transit kulturinkubator, som ligger precis vid Konstfack.

Verksamt.se

Verksamt.se är en webbplats med information för den som driver eller vill starta företag.

Här hittar man information, verktyg och e-tjänster från flera myndigheter på ett ställe. Det går exempelvis att skapa en affärsplan och registrera företag direkt från webbplatsen

Webbplatsen är pedagogiskt och tydligt upplagd med information och exempel i kronologisk ordning under rubrikerna Fundera, Starta, Driva, Utveckla och Avveckla, och mängder av matnyttig information

Under ”Fundera” kan man exempelvis kontrollera om man har en bärkraftig affärsidé innan man kör igång, och få tips, råd och inspirerande exempel från företagare i olika branscher som berättar om sina affärsidéer och företagsstarter.

En mycket bra funktion är att man kan gå till branschspecifika checklistor där man snabbt kan ta reda på vad som gäller för just den bransch man är intresserad av, när det gäller regler, tillstånd och annat som kan vara bra att veta. Checklistorna anpassas individuellt efter den som frågar, och kan skrivas ut eller e-postas.

Webbplatsen drivs av Tillväxtverket, Skatteverket och Bolagsverket i samarbete. För kontakt hänvisar man till de olika myndigheterna när det gäller e-tjänster eller till Startlinjen på Tillväxtverket om man inte själv vill söka upp informationen på verksamt.se, utan tala med någon rådgivare.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

I regeringens handlingsplan står att branschguider för de kulturella och kreativa näringarna ska finnas med på Verksamt.se. Hittills har det endast gått att hitta specifika checklistor för området Musik. Övriga representerade branscher är t.ex. E-handel, Taxi, Vård och omsorg samt Mat, dryck och logi.

Branschguider för områdena Litteratur och text, Mode/design, Bild o form, Dataspel, och Scenkonst är under utarbetande. De ska vara klara i juni 2011 och förhoppningsvis lanseras efter sommaren. I arbetet med att ta fram dessa har även Konstnärsnämnden och Kulturrådet deltagit.

Svarta Lådan Bizzniz är en webbplats som vänder sig till unga människor som vill starta företag.

Ambitionen är enligt webbplatsen att vara bäst i Sverige på att hjälpa unga entreprenörer att förverkliga sin dröm – att starta eget företag. Samt att vara vassast på att bevaka entreprenörsfrågor rikstäckande.

Man erbjuder färsk och aktuell information i attraktiv förpackning. En stor del ägnas åt inspirationsmaterial som artiklar om omvärldsfrågor, nyheter och goda exempel. Under rubriker som Nyheter, Ekonomi, Media, Marknad, Miljö och Politik hittar man intressanta och inspirerande artiklar och notiser om sådant som berör företagande runt om i landet och även internationellt.

Man har en mycket matnyttig länksamling med tips om allt man kan behöva veta som ung nyföretagare. Företagsformer, ekonomi, rådgivning, lagar och avtal, myndigheter, organisationer, branschtips och mycket annat smått och gott.

Många av tipsen är hämtade från andra källor, som exempelvis Tillväxtverkets guide Från idé till företag, eller Skatteverket, vilken noga påpekas.

Man erbjuder också ett avgiftsfritt medlemskap i Svarta Lådans ”företagarklubb” för att få tillgång till utökad information, hjälp, rådgivning och rabatter.

Svarta Lådan Bizznizz ägs av Media Resurs Sverige AB, ett företag som levererar journalistik- och informationstjänster via dotterbolaget Media Resurs Öresund AB. Den professionalismen märks på webbplatsen.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

Man har inget utvecklat samarbete med någon av de aktörer eller myndigheter som är mest involverade i KKN, men har varit i kontakt med såväl Tillväxtverket och ALMI som Svenskt Näringsliv m.fl. Man har också inlett ett samarbete med Centrum för dramatik,

Exempel på projekt man stött eller varit inblandad i

Tyvärr, vi har inte kommit så långt i vår utveckling ännu.

Bästa rådet till kulturskapare

"Att aldrig någonsin ge upp så länge det känns rätt i magen! Förr eller senare får man jackpot. Det vet jag! Att få jobba med det man älskar är ett privilegium."

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
IDA JOHNSDOTTER

KLYS

KLYS, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, representerar 17 medlemsorganisationer inom områdena ord, ton, bild/form, scen/film i frågor av gemensamt intresse, exempelvis arbetsmarknad, kulturpolitik, konstpolitik, upphovsrätt, skatterätt och yttrandefrihet.

KLYS är en paraplyorganisation och ett samarbetsorgan. Alla anslutna organisationer är självständiga och KLYS verksamhet bygger på enigheten mellan dem. Ytterst ansvarig är Nämnden där alla medlemsorganisationer representeras. Styrorganet är Arbetsutskottet bestående av 10 delegater från medlemsorganisationerna samt förtroendevald ordförande.

KLYS har ett nära samarbete med upphovsrättsorganisationen Copyswede, i vilken ett tiotal av KLYS medlemsorganisationer ingår. KLYS och Copyswede samverkar i upphovsrättsliga frågor och i andra frågor av gemensamt intresse, t ex skatte- och avgiftsfrågor.

I KLYS uppdrag ingår att utöva påverkansarbete gentemot politiker och andra beslutsfattare genom att bl.a. arrangera debatter och hearings, skriva artiklar och reagera på förslag från regering och riksdag. KLYS spelar en viktig roll som opinionsbildare och kan sägas vara det samlade svenska kulturlivets idé- och utvecklingsbank.

En livfull och konstruktiv kulturpolitisk debatt förutsätter att också nya idéer förs fram. Här har KLYS en viktig uppgift som initiativtagare till seminarier, interna såväl som med politiker, allmänheten och den internationella konstnärsvärlden. KLYS ingår i ECA (European Council of Artists) och CCD (Coalition for Cultural Diversity).

Arbetet bedrivs genom olika arbetsgrupper och nätverk, såväl tillfälliga som permanenta. Permanenta nätverk inom KLYS finns på områdena upphovsrätt, media, skattefrågor, arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor och internationella frågor. De för tillfället viktigaste och mest aktiva grupperna är Samverkansgruppen, Kulturella och Kreativa Näringar-gruppen samt gruppen för Skapande Skola.

Koppling till Kulturella och Kreativa Näringar

En särskild grupp inom KLYS arbetar med att bevaka och påverka utvecklingen inom regeringens handlingsplan för Kulturella och Kreativa Näringar. Denna kartläggning är ett resultat av den gruppens arbete.

KLYS ordförande Anna Söderbäck är också invald som ständigt adjungerad i Generators styrelse som representant för Kulturskaparna.

Bästa rådet till kulturskapare

"Fokusera på ditt konstnärliga uttryck. Bilda nätverk, diskutera och dela med dig av din verklighet. Använd de resurser KLYS, våra egna organisationer och andra myndigheter tillhandahåller. Var inte rädd att delta och bidra med din specifika kompetens i samhälls- och kulturpolitiska debatter, men bidra inte gratis med din kompetens och tid. Håll fanan högt!"

UPPGIFTSLÄMNARE OCH KONTAKTPERSON:
ANNA SÖDERBÄCK

KLYS Medlemsorganisationer

ORD-området

Sveriges Författarförbund

www.forfattarforbundet.se

Sveriges Författarförbund är en facklig organisation för den som är verksam som författare eller litterär översättare. Man driver kulturpolitiska frågor, bevakar upphovsrätt och ger råd i ekonomiska, juridiska och sociala frågor som rör det litterära yrkesutövandet.

Tel: 08-545 132 00

Sveriges Dramatikerförbund

www.dramatiker.se

Sveriges Dramatikerförbund är en intresseorganisation som företräder manusförfattare verksamma inom scen, film, television, radio & nya media. Som medlem i Sveriges Dramatikerförbund omfattas man av förbundets avtal som inbegriper hela dramatikområdet.

Tel: 08-21 33 10

Svenska Journalistförbundet

www.sjf.se

Svenska Journalistförbundet är yrkes- och fackförbundet för journalister som arbetar för svenska medier. Till förbundets intressen hör att slå vakt om yttrandefrihet, tryckfrihet, öppenheten i samhället, mångfalden i medierna samt att värna upphovsrätten, yrkesetiken och yrkesintegriteten.

Tel: 08-613 75 00

Sveriges Läromedelsförfattares Förbund

www.slff.se

Sveriges läromedelsförfattares förbund (SLFF) är huvudorganisation för Sveriges läromedelsförfattare i alla ämnen, för alla målgrupper från förskola till högskola. SLFF bevakar läromedelsförfattarnas rättigheter gentemot förlag och myndigheter, bevakar upphovsrättsfrågor, samt förhandlar om avtal med förlag och organisationer.

Tel: 08-440 84 80.

BILD/FORM-området

Konstnärernas Riksorganisation (KRO)

www.kro.se

Föreningen Svenska Konsthantverkare och Industriformgivare (KIF)

www.kro.se

KRO och KIF företräder professionella bild- och formkonstnärer i Sverige och har ett gemensamt kansli. KRO/KIF driver politiska frågor med målet att förstärka medlemmarnas sociala och ekonomiska trygghet och stöttar medlemmarna genom medlemsrådgivning & utbildning

Tel: 08-545 420 80

Föreningen Svenska Tecknare

www.svenskatecknare.se

Svenska Tecknare är en medlemsstyrd organisation för professionella utövare inom ett brett spektrum av visuella uttryck. Grunden är illustration och grafisk form. Man ger råd och hjälp med arvoden, avtal och juridik och stärker medlemmarna i företagrollen.

Tel: 08-556 029 10

Svenska Fotografers Förbund

www.sfoto.se

SFFs främsta uppgift är att stärka och utveckla yrkesvillkoren för fotografer. Verksamheten innefattar allt från rådgivning i pris- och upphovsrättsfrågor till avancerad utbildning. Man bevakar fotografernas upphovsrätt och tecknar kollektiva avtal på områden utanför den enskilda fotografens kontroll.

Tel: 08-702 03 45

Sveriges Arkitekter

www.arkitekt.se

Sveriges Arkitekter är intresseorganisation för alla Sveriges arkitekter, inredningsarkitekter, landskapsarkitekter och planeringsarkitekter. Sveriges Arkitekter har en bred agenda - från fackligt arbete och branschbevakning till professions- och arkitekturfrågor.

Tel: 08-505 577 00

TON-området

Föreningen Svenska Tonsättare

www.fst.se

Föreningen svenska tonsättare (FST) organiserar de professionella tonsättarna inom det konstmusikaliska området. FST har till ändamål att tillvarata sina medlemmars konstnärliga, ekonomiska och sociala intressen, och överhuvudtaget främja svensk musikkultur.

Tel: 08-783 88 43

Föreningen Svenska Kompositörer Av Populärmusik

www.skap.se

SKAP är Sveriges intresseförening för yrkesverksamma kompositörer, textförfattare och arrangörer. Föreningens övergripande ändamål är att tillvarata medlemmarnas konstnärliga och upphovsrättsliga intressen. Man bedriver lobbyverksamhet och förhandlar fram standardavtal.

Tel: 08-783 88 00

Svenska Musikerförbundet

www.musikerforbundet.se

Musikerförbundet är ett fackförbund för professionella musiker. Man förhandlar fram kollektivavtal och individuella avtal för medlemmarna, erbjuder juridisk hjälp, och företräder medlemmarnas rättigheter enligt upphovsrättslagen.

Tel: 587 060 00

Sveriges Yrkesmusikerförbund

www.symf.se

SYMF är ett förbund för yrkesverksamma musiker och sångare som i huvudsak arbetar i symfoniorkestrar, på operahus, länsteater- och länsmusikavdelningar samt musikteatrar och privatteatrar. Man förhandlar avtal och bevakar arbetsrätt, upphovsrätt, löner och pensioner.

Tel: 08-693 03 30

SCEN/FILM-området

Teaterförbundet – fackförbundet för scen & media

www.teaterforbundet.se

Teaterförbundet är ett fackförbund inom scen-, film- och mediebranschen. Medlemmarna är yrkesverksamma artister, tekniker och administratörer. Man tecknar kollektivavtal och arbetar med upphovsrättsliga frågor, bransch- och yrkesfrågor, kultur- och filmpolitik, jämställdhet och arbetsmiljö.

Tel: 08-441 13 00

Svenska Regissörsföreningen

www.regissorsforeningen.se

SRF företräder huvudsakligen de regissörer som specialiserar sig på regi inom scenkonsten. Man verkar såväl inom Teaterförbundet som i eget namn. Föreningen har egna representanter i andra organisationer, som exempelvis KLYS och NSIR (Nordiska Sceninstruktörsrådet)

Tel: 08-441 13 00

Oberoende Filmares Förbund

www.off.se

Oberoende Filmares Förbund är Sveriges främsta intresseorganisation för oberoende filmare och producenter som arbetar i mindre produktionsbolag. Vårt syfte är att stärka våra medlemmar i förhandlingssituationer med TV-bolag och andra finansärer genom förhandlingar och utbildning.

Tel: 08-663 66 55

Unionen, fackklubbarna vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion

www.unionen.se

Unionen är Sveriges största fackförbund på den privata arbetsmarknaden och landets största tjänstemannaförbund. Unionen tillhör TCO och Förhandlings- och samverkansrådet PTK och en rad internationella organisationer. KLYS medlemmar inom Unionen återfinns på SR, SVT och UR.

Tel: 08-504 15 000

KLYS arbetsgrupp för Kulturella och Kreativa Näringar

Martin Q Larsson, ordförande Föreningen Svenska Tonsättare
martinq@fst.se, 0701-73 85 69

Erik Wahlström, vik förbundssekreterare KLYS
erik@klys.se, 08-667 88 90, 076-368 21 41

Stefan Moberg, Teaterförbundet och styrelsen Svenska Regissörsföreningen
stefan.moberg@regissorsforeningen.se, 0731- 80 73 94

Hanna Isaksson, Verksamhetschef Konstnärernas Riksorganisation (KRO)
hanna@kro.se, 08-545 420 88, 0761-102 19 22

Johan Wingestad, styrelsen Föreningen Svenska Konsthantverkare och Industriformgivare (KIF)
johan@kif.se, 0703-00 04 93

Isabella af Klintberg, verksamhetsledare Centrum för Dramatik
isabella@centrumfordramatik.se, 08-411 74 53

Jöran Enqvist, ordförande Sveriges Läromedelsförfattareshöjningsförbund
joran.enqvist@slff.se, 073-440 60 85

Susin Lindblom, förbundsdirektör Sveriges Dramatikerförbund
susin@dramatiker.se, 08-402 36 40

Victoria Padin, klubbstyrelsen, Unionen inom Sveriges Radio
victoria.padin@sr.se, 08-784 50 00

Inkubatorer

Inkubatorer inriktning på kulturella och kreativa näringar. Från Generators kartläggning 2009. Kan vara bitvis inaktuell. Finns i sin helhet på Generators webbplats: www.generatorsverige.se

Brewhouse Innovation, Göteborg
www.brewhouseinnovation.se
Mikael Vilkas
mikael.vilkas@brewhouseinnovation.se
0707-29 85 00

Business Lab, Hultsfred
www.campushultsfred.se
Emil Elofsson
emil.elifsson@rockcity.se
076-806 05 38

Campus Varberg
www.campus.varberg.se
Louise Karlsing
louise.karlsing@campus.varberg.se
0703-59 71 46

Go Business, Piteå
www.acusticum.com
Greta Viklund
greta@idehuset.lu
070-398 36 48

Innovatum, Trollhättan
www.innovatum.se
Linda Bohlin Trajkovski
linda.bohlin@innovatum.se
0730-24 32 00

Kreator, Umeå
www.kreator.nu
Sofia Anner Grönlund
sofia@kreator.nu
070-791 01 33

MINC, Malmö
www.minc.se
Kajsa Bengtsson
kajsa@minc.se
0734-34 00 02

Subtopia, Botkyrka
www.subtopia.se
Gustav Fridlund
Gustav.Fridlund@botkyrka.se
073421878

The Lodge, Skellefteå
www.creativelodge.se
David Eriksson
david@northkingdom.com
0705-192834

Boost Helsingborg
www.boosthbg.se
Anna J Ljungmark
anna@boosthbg.se
0732-315198

Blekinge Business Incubator, Ronneby
www.b-b-i.se
Marianne Ivarsson
marianne@b-b-i.se
0733-456201

Drivhuset, Göteborg
www.drivhuset.se
Mariah ben Salem Dynehäll
mariah.bensalem@drivhuset.se
0707-535251

Grythyttans innovationslab
www.grythyttanvin.se
Per Fritzell
per@grythyttanvin.se
0591-191 23

Krenova, Umeå
www.krenova.se
Anders Persson
anders.persson@krenova.se
070-671 78 73

Lava, Stockholm
www.kulturhuset.se
Nina Röhlcke
nina.rohlcke@kulturhuset.stockholm.se
076-123 14 30

Not Quite, Fengersfors
www.notquite.se
Karl Hallberg
karl@notquite.se
073-680 55 31

Selfmade, Helsingborg och Malmö
www.selfmade.nu
Ulrika Forsgren
ulrika@selfmade.nu
0708-32 90 52

Textil- och modfabriken, Borås
www.smarttextiles.se/sv/fabriken/default.asp
Therese Bengtsson
therese@espira.se
070-692 09 64

Blekinge UPP, Blekinge
www.blekingeupp.se
Camilla Bengtsson
camilla@blekingeupp.se
0705-71 25 33

Business Incubator, Östersund
www.mitt.almi.se
Roger Oscarsson
roger.oscarsson@almi.se
063-57 11 12

driftig.nu, Göteborg
www.driftig.nu
Sofia Bergenstjerna
sofia@driftig.nu
0704-06 15 27

ELWIRA, Göteborg
www.elwira.se
Malin Millnert
malin@elwira.se
0738-38 84 10

Kolonien, Stockholm
www.kolonien.se
Fredrik Helgöstm
fredrik@kolonien.com
0704-565395

Music Factory, Skara
www.musicfactory.se
Thomas Liedström
thomas.liedstrom@musicfactory.se
0703-14 25 00

Nätverkstan, Göteborg
www.kulturverkstan.net
Lotta Ekvall
lotta.lekvall@natverkstan.net
031-743 99 08

Transit, Stockholm
www.konstfack.se
Sara Lönnroth
sara.lonnroth@konstfack.se
070 281 27 76

Teatr Weimar, Malmö
www.teatrweimar.se
Jörgen Dahlqvist
info@teatrweimar.se
0733-99 31 49

Kontaktuppgifter till kartläggningens aktörer

Kontaktpersoner hos de aktörer som finns med i kartläggningen

Näringsdepartementet www.sweden.gov.se/sb/d/1470	Anna Hag 08-405 28 19 anna.hag@enterprise.ministry.se
Tillväxtverket www.tillvaxtverket.se	Per-Olof Remmare 08-681 94 92 per-olof.remmare@tillvaxtverket.se
Vinnova www.vinnova.se	Mattias Esbjörnsson 08-473 32 93 mattias.esbjornsson@vinnova.se
Tillväxtanalys www.tillvaxtanalys.se	Peter Vikström 010-4474430 peter.vikstrom@tillvaxtanalys.se
Kulturrådet www.kulturradet.se	Eva Ottosson / Ellen Wettmark 08-51926424, eva.ottosson@kulturradet.se 08-51926489, ellen.wettmark@kulturradet.se
Konstnärsnämnden www.konstnarsnamnden.se	Ann Traber 08-506 550 66 ann.traber@konstnarsnamnden.se
Kulturanalys www.kulturanalys.se	Clas-Uno Frykholm 08-528 020 00 clas-uno.frykholm@kulturanalys.se
Svenska Institutet www.si.se	Åsa Lundmark 08-453 78 03 asa.lundmark@si.se
Kulturbryggan www.kulturbryggan.nu	Ingrid Lomfors 08-405 57 85 ingrid.lomfors@culture.ministry.se
Rådet för Kulturella och Kreativa Näringar www.sweden.gov.se/sb/d/13751	Sven-Olof Bodenfors 0705-90 59 42 sven-olof.bodenfors@fb.se
ALMI Företagspartner www.almi.se	Marie Ahlgren 08-709 89 50, 0709 -80 89 50 marie.ahlgren@almi.se
Exportrådet www.swedishtrade.se	Johan Marcus 08 588 661 03 johan.marcus@swedishtrade.se

Nätverk, bransch- och intresseorganisationer

SKL www.skl.se	Calle Nathanson 08-452 74 22 calle.nathanson@skl.se
Generator www.generatorsverige.se	Johanna Skantze 08-410 909 90, 0706-92 45 42 johanna@generatorsverige.se
TRS KulturKraft Syd/Väst/Nord www.trs.se	Robert Karlsson / Helene Bergstedt 040-699 25 07, 0705-30 25 07 robert@kulturkraftsyd.se 08-442 97 34, 070-622 97 34 helene.bergstedt@trs.se

Kultur & Näringsliv www.kulturnaringsliv.se	Susan Bolgar 0731 – 84 02 00 susan.bolgar@kulturnaringsliv.se
KLYS www.klys.se	Anna Söderbäck 0702-19 51 21 anna@klys.se
Musiksverige www.musiksverige.org	Elisabet Widlund 073-044 94 09 elisabet@musiksverige.org
Kulturskaparna www.kulturskaparna.com	Alfons Karabuda 070-783 88 23 alfons.karabuda@skap.se
Coompanion www.coompanion.se	Emma Perols 08-400 255 11 emma.perols@coompanion.se
SVID www.svid.se	Claes Frössén 08-406 84 45 claes.frossen@svid.se
Svensk Form www@svenskform.se	Ewa Kumlin 08-463 31 38 ewa.kumlin@svenskform.se

Regionala/kommunala projekt och verksamheter

Creative Stockholm www.creativestockholm.eu	Jonas Olsson 0708-67 12 15 jonas.olsson@europe.com
Krenova www.krenova.se	Helen Bäckman 090-785 76 28, 070-655 76 28 helen.backman@krenova.se
Transit Kulturinkubator www.transitkulturinkubator.se	Åsa Bergquist Håål 0704-25 81 72 asa@transitkulturinkubator.se
SITE www.sitesweden.se	Christina Molander 0727-41 93 39 christina@keyfuture.se
Innovativ Kultur www.innovativkultur.se	Bernt Ericson 070-593 88 90 bernt.ericson@innovation-impact.se
ADA www.adasweden.se	Matilda Lindvall 031-367 61 54, 0707-56 56 33 matilda.lindvall@adasweden.se

Övriga lokala projekt och verksamheter

TILLT www.tillt.se	Johan Lundblad 031-60 82 20, 0730-20 60 30 johan@tillt.se
Nätverkstan www.natverkstan.net	Lotta Lekvall 031 743 99 25 lotta.lekvall@natverkstan.net

Privata aktörer – konsultbolag m.fl.

Intercult
www.intercult.se

Ida Burén
08-644 10 23
ida.buren@intercult.se

TYP
www.kulturkapital.com

Tomas Bokstad
0705-85 84 05
tomas@kulturkapital.com

Volante
www.volante.se

Tobias Nielsen
08-7021516
tobias.nielsen@volante.se

Innovation Impact AB
www.innovation-impact.se

Kenneth Olausson
070-592 68 63
kenneth.olausson@innovation-impact.se

Högskolor

Tillväxtverkets nätverk för
konstnärliga högskolor

Henrietta Schönenstern
08-6819279
henrietta.schonenstern@tillvaxtverket.se

Webbplatser

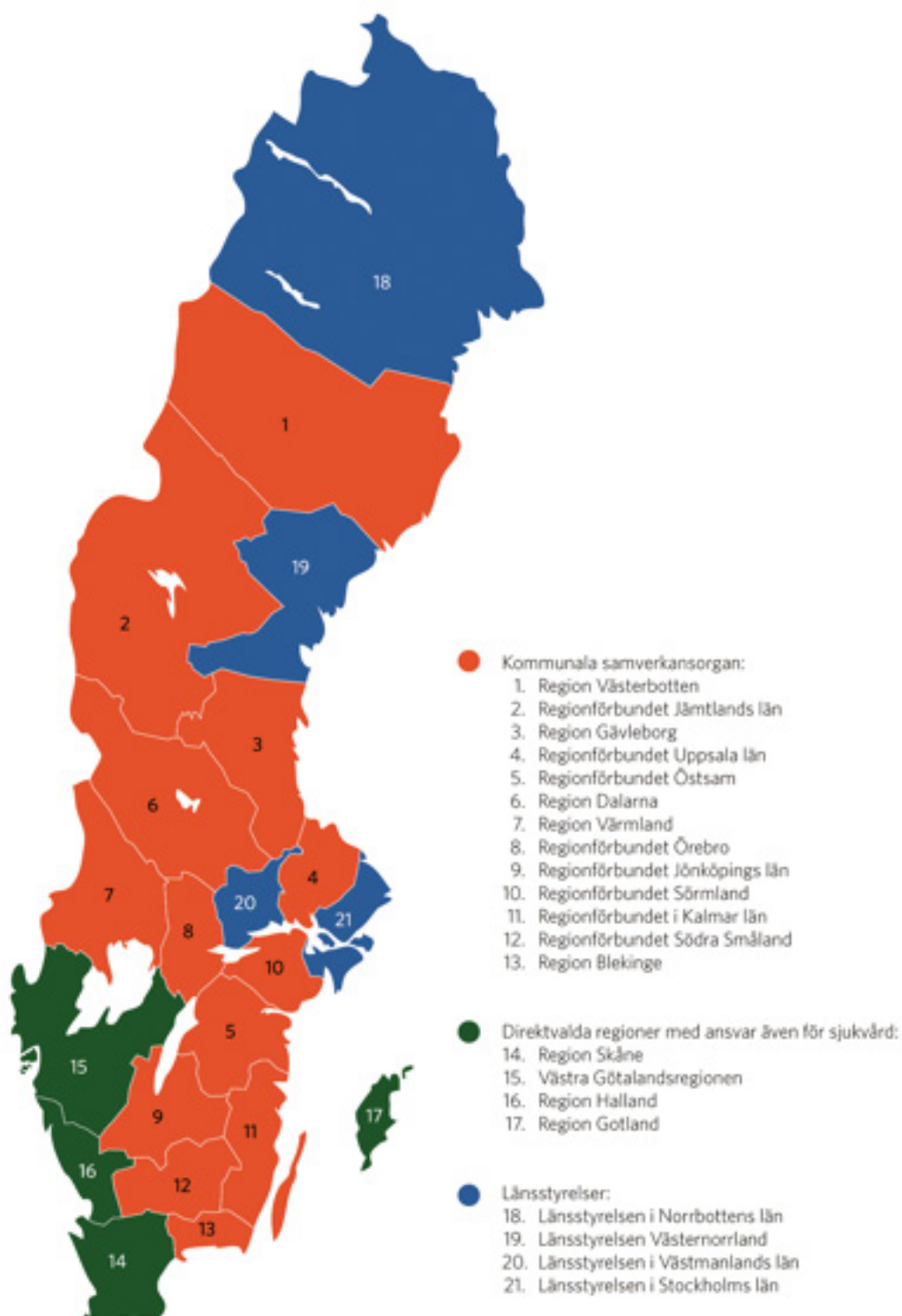
verksamt.se

020-35 10 10, kl. 9-12
startlinjen@tillvaxtverket.se

Svartalådan Bizznizz
www.svartaladan.biz

Ida Johnsdotter
0703-58 00 92
ida@mediaresurs.com

Regionala förbund och kontaktpersoner beträffande KKN

Karta hämtad från skriften *Regioner runt hörnet* utgiven av Sveriges Kommuner och Landsting 2010

Kontaktpersoner avseende arbetet med KKN i varje region

Skåne:

Jane Nilsson och Maria Lindblom, Region Skåne
jane.ma.nilsson@skane.se, 040-675 37 25
maria.lindblom@skane.se, 040-675 34 31

Blekinge:

Johan Holmgren, Region Blekinge
johan.holmgren@regionblekinge.se,
0733-52 40 00

Halland:

Daniel Borgman, Region Halland
Daniel.Borgman@regionhalland.se

Kronoberg/ Södra Småland:

Carin Karlsson, Regionförbundet Södra Småland
carin.karlsson@rfss.se
0470-79 48 73, 0709-46 48 73

Kalmar:

Maria Agestam, Regionförbundet i Kalmar län
(KKN-projektet drivs av länsmusiken)
maria.agestam@rfkl.se,
0480-44 83 86, SMS: 070-610 83 86

Jönköping:

Britt Wennerström, Regionförbundet i Jkpg:s län
regionforbundet@regionjonkoping.se,
036-10 75 57

Västra Götaland:

Sindre Magnusson, Agneta Mårdsjö,
Västra Götalandsregionen
sindre.magnusson@vgregion.se, 070-214 43 67
agneta.mardsjo@vgregion.se, 031-63 09 48,
070-375 19 23

Örebro:

Thord Andersson, Rikard Åslund, Region Örebro
thord.andersson@regionorebro.se
019-602 63 71, 070-614 63 71
rikard.aslund@regionorebro.se
019-602 63 63, 070-650 45 55

Östergötland:

Helene Bäckström, Regionförbundet Östsam
helene.backstrom@ostsam.se
013-25 56 39, 0705-54 56 34

Sörmland:

Ulrika Westin, Regionförbundet i Sörmland
info@regionsormland.se, 0155-778 90

Stockholm:

Anders Nordborg, länsstyrelsen
anders.nordborg.stockholm@lansstyrelsen.se
08-785 4475

Uppsala:

Tommy Åhker, Region Uppsala (KKN-projektet
drivs av ALMI)
tommy.ahker@region uppsala.se, 018-18 21 12,
0730-48 89 65

Gotland:

Brita Jacobsson, Gotlands kommun/
Region Gotland
brita.jacobsson@gotland.se, 0498-26 90 00

Västmanland:

Lena Karlström, landstinget
lena.karlstrom@ltv.se, 021-17 34 53

Värmland:

David Lindeby och Ulf Nordström,
Region Värmland
david.lindeby@regionvarmland.se,
054-701 10 93
ulf.nordstrom@regionvarmland.se
054-701 10 33

Dalarna:

Theresia Holmstedt-Jensen, Region Dalarna
theresia.holmstedt-jensen@regiondalarna.se
023-77 70 12

Gävleborg:

Anna Beminge-Linde, Region Gävleborg (KKN-
projektet drivs av en ideell förening The Galaxy
of PostProduction for Film)
anna.beminge.linde@regiongavleborg.se,
026-65 02 25, 073-274 27 84

Jämtland:

Ingrid Printz, landstinget
ingrid.printz@jll.se, 063-147686

Västernorrland:

Kiki Hammarström-Amnov och Niklas Guss,
landstinget
kiki.hammarstrom@lvn.se
niklas.guss@lvn.se, 0611-34 90 00

Västerbotten:

Anette Sundbom, Region Västerbotten
anette.sundbom@regionvasterbotten.se
090-16 57 93, 070-549 24 44

Norrbotten:

Gunilla Havnesköld, länsstyrelsen
Gunilla.Havneskold@lansstyrelsen.se,
0920-961 18

Källhänvisningar

Mina huvudsakliga källor i kartläggningen har varit den information som tillhandahålls på aktörernas webbsidor och kompletterande information som samlats in via intervjuer med kontaktpersoner och e-post.

Därutöver har jag hämtat information från statliga regleringsbrev och direktiv för olika myndigheter, forskningsrapporter, projektbeskrivningar och tidningsartiklar samt andra utredningar och publikationer. Regeringens handlingsplan för Kulturella och Kreativa Näringar har förstås varit en viktig källa.

Stockholm i maj 2011

Stefan Moberg
stefan.moberg@regissorsforeningen.se
0731-80 73 94